Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

10 септември 2024 година*

„Обжалване — Конкуренция — Злоупотреба с господстващо положение — Пазари на обикновено търсене и на специализирано търсене на продукти в интернет — Решение за установяване на нарушение на член 102 ДФЕС и на член 54 от Споразумението за европейско икономическо пространство (ЕИП) — Злоупотреба посредством лостов ефект — Конкуренция, основана на качествата, или антиконкурентна практика — Фаворизирано показване от предприятието с господстващо положение на резултатите от собствената му услуга за специализирано търсене — Потенциални антиконкурентни последици — Причинно-следствена връзка между злоупотреба и последици — Тежест на доказване — Съпоставителен сценарий — Годност за отстраняване — Тест на равностойния по ефикасност конкурент“

По дело C-48/22 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 20 януари 2022 г.,

Google LLC, установено в Маунтин Вю (Съединени щати),

Alphabet, Inc., установено в Маунтин Вю,

представлявани от A. Bray, адвокат, T. Graf, Rechtsanwalt, D. Gregory, H. Mostyn, barristers, M. Pickford, KC, R. Snelders, advocaat, и C. Thomas, адвокат,

жалбоподатели,

подпомагани от:

Computer & Communications Industry Association, установено във Вашингтон (Съединени щати), представлявано от J. Killick, advocaat, A. Komninos, dikigoros, и A. Lamadrid de Pablo, abogado,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

като другите страни в производството са:

Европейска комисия, представлявана от F. Castillo de la Torre, A. Dawes, N. Khan, H. Leupold и C. Urraca Caviedes,

* Език на производството: английски.

ответник в първоинстанционното производство,

подпомагана от:

PriceRunner International AB, установено в Стокхолм (Швеция), представлявано първоначално от M. Jonson, K. Ljungström, F. Norburg, P. Scherp и H. Selander, advokater, впоследствие от K. Ljungström, F. Norburg, P. Scherp и H. Selander, advokater,

встъпила страна в производството по обжалване,

Федерална република Германия,

Надзорен съвет на EACT, представляван първоначално от C. Simpson, M. Sánchez Rydelski и M.-M. Joséphidès, впоследствие от C. Simpson, M. Sánchez Rydelski, I. O. Vilhjálmsdóttir и M.-M. Joséphidès,

Bureau européen des unions de consommateurs (BEUC), установено в Брюксел (Белгия), представлявано от A. Fratini, avvocata,

Infederation Ltd, установено в Кроуторн (Обединеното кралство), представлявано първоначално от S. Gartagani, K. Gwilliam, L. Hannah, solicitors, и A. Howard, KC, впоследствие от S. Gartagani, K. Gwilliam, L. Hannah, solicitors, A. Howard, KC, и T. Vinje, advocaat,

Kelkoo SAS, установено в Париж (Франция), представлявано от W. Leslie, solicitor, и B. Meyring, Rechtsanwalt,

Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, установено в Берлин (Германия),

Ladenzeile GmbH, по-рано Visual Meta GmbH, установено в Берлин,

BDZV — Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, по-рано Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger eV, установено в Берлин,

представлявани от T. Höppner и P. Westerhoff, Rechtsanwälte,

Twenga SA, установено в Париж, представлявано от L. Godfroid, M. Gouraud и S. Hautbourg, адвокати,

встъпили страни в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: K. Lenaerts, председател, L. Bay Larsen, заместник-председател, Ал. Арабаджиев, E. Regan, F. Biltgen и O. Spineanu-Matei (докладчик), председатели на състави, P. G. Xuereb, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele и J. Passer, съдии,

генерален адвокат: J. Kokott,

секретар: M. Longar, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 19 септември 2023 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 януари 2024 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си Google LLC и Alphabet Inc. искат отмяна на решение на Общия съд на Европейския съюз от 10 ноември 2021 г., Google и Alphabet/Комисия (Google Shopping) (T-612/17, наричано по-нататък „обжалваното решение“, EU:T:2021:763), с което Общият съд отменя член 1 от Решение C(2017) 4444 final на Комисията от 27 юни 2017 година относно производство по прилагане на член 102 ДФЕС и член 54 от Споразумението за ЕИП (преписка AT.39740 — Google Search (Пазаруване) (наричано по-нататък „спорното решение“) единствено доколкото в него Европейската комисия констатира нарушение на тези разпоредби от страна на Google и Alphabet на тринадесет национални пазари на обикновеното търсене в рамките на Европейското икономическо пространство (ЕИП) въз основа на наличието на антиконкурентни последици на тези пазари, и отхвърля жалбата им в останалата част.

I. Обстоятелствата по спора

2 Обстоятелствата по спора, изложени в точки 1—78 от обжалваното решение, могат да бъдат обобщени по следния начин:

A. Контекст

3 Google е американско дружество, специализирано в продукти и услуги, свързани с използването на интернет. То е познато основно със своята търсачка, която позволява на интернет потребителите (по-нататък наричани още в зависимост от контекста „ползватели“ или „потребители“) да намират и влизат с използвания от тях браузър и чрез хиперлинкове в уебсайтове, които отговарят на техните нужди. От 2 октомври 2015 г. Google е дъщерно дружество, притежавано изцяло от дружеството Alphabet.

4 Търсачката на Google позволява да се получават резултати от търсене, представени на страници, които се появяват на екраните на интернет потребителите. Тези резултати или са подбрани от тази търсачка по общи критерии и без сайтовете, към които препращат, да заплащат на Google възнаграждение за показването (наричани по-нататък „резултатите от обикновено търсене“), или са подбрани въз основа на специализирана логика за конкретния вид провеждано търсене (наричани по-нататък „резултатите от специализирано търсене“). Резултатите от специализирано търсене могат евентуално да се появят без особена намеса от страна на интернет потребителя наред с резултатите от обикновено търсене върху една и съща страница (наричана или наричани по-нататък „общата/общите страница/страници с резултати“) или пък да се появят сами след заявка от

интернет потребителя, направена на специализирана страница на търсачката на Google, или след активиране на линкове, намиращи се в определени зони върху неговите общи страници с резултати. Google е разработило различни услуги за специализирано търсене, например за новини, за местна търговска информация и оферти, за самолетни пътувания или за пазаруване. В настоящото дело под въпрос е последната категория.

5 Със самите услуги за специализирано търсене с цел покупка на продукти (наричани по-нататък „услугите за сравняване на продукти“ или „сравнителите на продукти“) не се предлагат продукти, а се сравняват и подбират оферти от продавачи в интернет, които предлагат търсения продукт. Резултатите както от обикновено, така и от специализирано търсене могат да бъдат резултати, понякога определяни като „естествени“, които не зависят от плащанията от страна на уебсайтовете, към които препращат, дори когато са сайтове за търговия. Поредността на представяне на тези естествени резултати върху страниците с резултати също не зависи от плащанията.

6 Върху общите страници с резултати на Google — също като върху страниците на други търсачки — се появяват обаче и резултати, наричани разговорно „реклами“, които са свързани с плащания от уебсайтовете, към които препращат. Тези резултати също имат връзка с търсенето на интернет потребителя и се различават от естествените резултати от обикновено или специализирано търсене например по думите „реклама“ или „спонсорирано“.

7 Общите страници с резултати на Google могат да включват или са включвали всички видове резултати, посочени в точки 4—6 от настоящото решение.

8 И други търсачки освен Google предлагат или са предлагали услуги за обикновено и за специализирано търсене. Освен това съществуват специфични търсачки за сравняване на продукти.

9 Google започва да предлага на интернет потребителите услуга за сравняване на продукти през 2002 г. в Съединените щати, а след това, около две години по-късно, постепенно в някои европейски страни. Резултатите от сравняване на продукти (наричани по-нататък „резултатите за продукти“) първоначално са били предоставяни чрез специализирана страница за търсене, наричана Froogle, която е различна от общата страница за търсене на търсачката, а след това, от 2003 г. в САЩ и от 2005 г. в някои европейски страни — и чрез общата страница за търсене на търсачката. В последния случай резултатите за продукти са се появявали групирани върху общите страници с резултати в т.нар. „Product OneBox“ (наричана по-нататък „Product OneBox“), под или успоредно с рекламите, разположени горе или встрани върху страницата, и над резултатите от обикновено търсене.

10 Google посочва, че от 2007 г. нататък променя начина на изготвяне на резултатите за продукти. По-конкретно Google изоставя наименованието Froogle и въвежда наименованието Product Search за специализираните си страници за търсене и резултати от сравняване на продукти.

11 Що се отнася до резултатите за продукти, показвани през общата страница за търсене върху общите страници с резултати, от една страна, Google обогатява съдържанието на Product OneBox, впоследствие преименувано на Product Universal (наричано по-нататък „Product Universal“) като добавя снимки. Google също така разнообразява възможните последици от кликването върху появил се линк за резултат: според случая интернет потребителят бива

препращан, както преди, пряко към подходящата страница на уебсайта на продавача на търсения продукт, или бива препращан към страницата за специализирани резултати Product Search, за да се запознае с повече оферти за същия продукт. От друга страна, Google въвежда механизъм, наречен Universal Search, позволяващ, когато се идентифицира търсене с цел покупка на даден продукт, върху общата страница с резултати да се извърши йерархизация на продуктите от Product OneBox, а след това от Product Universal, спрямо резултатите от обикновено търсене.

12 Що се отнася до свързаните с плащане резултати за продукти, които се появяват на неговите страници с резултати, от септември 2010 г. Google въвежда в Европа формат, обогатен в сравнение с появяващите се дотогава реклами, състоящи се само от текст (наричани по-нататък „текстовите реклами“). От ноември 2011 г. Google допълва в Европа този способ чрез прякото представяне на своите общи страници с резултати на групи от реклами от множество рекламодатели, със снимки и цени (наричани по-нататък „рекламите за продукти“) и които са разположени или вдясно, или горе на страницата с резултати.

13 През 2013 г. Google преустановява в Европа действието на Product Universal и разширените текстови реклами на общите си страници с резултати. Оттогава на тези страници има вече само групирани реклами за продукти, преименувани на „Shopping Commercial Units“ или „Shopping Units“ (наричани по-нататък „Shopping Units“), текстови реклами и резултати от обикновено търсене. Интернет потребителят, който кликне върху реклама, включена в Shopping Unit, съответно винаги бива препращан към уебсайта за продажби на рекламодателя. Той получава достъп от общата страница с резултати към специализираната страница на Google за търсене и резултати от сравняване на продукти, която съдържа повече реклами, само ако кликне върху специфичен линк, поставен най-горе в Shopping Unit, или на линк, достъпен през общото меню за навигация (рубрика Shopping). По същото време, когато премахва Product Universal от своята обща страница с резултати, Google се отказва и от представянето на естествените резултати за продукти на своята специализирана страница с резултати Product Search, която се превръща в страница, съдържаща само реклами, наречена Google Shopping.

Б. Административното производство

14 На 30 ноември 2010 г. Комисията образува срещу Google производство на основание член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията от 7 април 2004 година относно водените от Комисията производства съгласно членове [101] и [102 ДФЕС] (ОВ L 123, 2004 г., стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 242).

15 На 13 март 2013 г. Комисията приема предварителна оценка на основание член 9 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101] и [102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), с оглед на евентуалното приемане на ангажименти на Google, с които да се отговори на загрижеността ѝ.

16 На 4 септември 2014 г. Комисията уведомява Google, че не може да вземе решение за приемане на ангажименти на основание член 9 от Регламент № 1/2003.

17 На 15 април 2015 г. Комисията се връща към производството за установяване на нарушение по член 7, параграф 1 от Регламент № 1/2003 и приема изложение на възраженията, адресирано до Google, в което прави временното заключение, че разглежданите практики представляват злоупотреба с господстващо положение и следователно с тях се нарушава член 102 ДФЕС.

18 На 14 юли 2016 г. Комисията образува производство срещу Alphabet на основание член 2, параграф 1 от Регламент № 773/2004 и изготвя допълнително изложение на възраженията, адресирано до Google и Alphabet.

B. Спорното решение

19 На 27 юни 2017 г. Комисията приема спорното решение.

20 На първо място, Комисията приема, че в контекста на установяването на евентуално господстващо положение на Google засегнатите пазари с национален обхват са, от една страна, пазарът на услугите за обикновено търсене в интернет и от друга страна, пазарът на услугите за сравняване на продукти в интернет.

21 На второ място, Комисията констатира, че от 2008 г. Google е заемало господстващо положение на пазара на обикновеното търсене във всяка от страните от ЕИП, с изключение на Чешката република, където заело такова положение едва от 2011 г. За да стигне до тази констатация, тя се основава по-специално на много големите по обем и стабилни пазарни дялове на Google, наблюдавани в различни проучвания. Освен това тя подчертава малкия пазарен дял на конкурентите на Google, наличието на пречки за навлизането на този пазар, както и факта, че малко интернет потребители използват няколко общи търсачки. Тя отбелязва, че Google се ползва със силна репутация и че интернет потребителите, независими един от друг, не представляват насрещна покупателна сила.

22 На трето място, Комисията приема, че от различни моменти от януари 2008 г. нататък Google е злоупотребявало с господстващото си положение на 13 национални пазара на обикновеното търсене в рамките на ЕИП, като е намалявало трафика, идващ от неговите общи страници с резултати към конкурентните сравнители на продукти, и е увеличавало този трафик към своя сравнител на продукти, а това е можело да има или вероятно е имало антиконкурентни последици за съответните 13 национални пазара на специализираното търсене за сравняване на продукти, а така също и за 13 пазара на обикновеното търсене. Засегнатите страни били Белгия, Чехия, Дания, Германия, Испания, Франция, Италия, Нидерландия, Австрия, Полша, Швеция, Обединеното кралство и Норвегия.

23 В това отношение, първо, в част 7.2 от спорното решение Комисията посочва, че установената злоупотреба в случая се изразява в по-благоприятно позициониране и представяне върху общите страници с резултати на Google на неговия сравнител на продукти спрямо конкурентните сравнители на продукти.

24 По-специално идентифицираното от Комисията поведение като източник на злоупотребата по същество се изразявало в показването от Google на неговия сравнител на продукти върху общите му страници с резултати по забележим и привлекателен начин в предназначените за това boxes, без за него да прилага своите алгоритми за корекция, използвани при обикновеното търсене, сред които алгоритъма, наречен „Panda“, докато в същото време

конкурентните сравнители на продукти са можели да се появяват върху тези страници единствено под формата на резултати от обикновено търсене (сини линкове), и никога в обогатен формат, като същевременно са подлежали на понижаване в рамките на класирането на общите резултати от тези алгоритми за корекция. Комисията подчертава, че тя поставя под съмнение не самите различни критерии за подбор, избрани от Google, които са квалифицирани като критерии за релевантност, а факта, че към неговия сравнител на продукти и към конкурентните сравнители не са се прилагали едни и същи критерии за позициониране и представяне. Освен това тя уточнява още, че не поставя под въпрос самото валоризиране на специализирани резултати от сравняване на продукти, счетени за релевантни от Google, а факта, че едно и също валоризиране не се прилага към неговия сравнител на продукти и към конкурентните сравнители.

25 Второ, в част 7.2.2 от спорното решение Комисията разглежда стойността на обема на трафика за услугите за сравняване на продукти. В това отношение тя отбелязва, че обемът на трафика е важен в много отношения за способността на сравнител на продукти да се конкурира.

26 Трето, Комисията посочва в част 7.2.3 от спорното решение, че разглежданите практики са намалявали трафика от общите страници с резултати на Google към конкурентните сравнители на продукти и са увеличавали трафика от тези страници към сравнителя на продукти на Google. Тя подкрепя този извод с три доказателства. Най-напред, въз основа на анализ на поведението на интернет потребителите Комисията отбелязва, че генеричните резултати са създавали значителен трафик към даден уебсайт, когато са класирани сред първите от три до пет резултата на първата обща страница с резултати, тъй като интернет потребителите не обръщат или обръщат малко внимание на следващите резултати, които често не се появяват директно на екрана. По-нататък, Комисията посочва, че разглежданите практики са довели до спад в трафика от общите страници с резултати на Google към почти всички конкурентни сравнители на продукти за значителен период във всяка от 13-те страни от ЕИП, в които са прилагани тези практики. Накрая, Комисията констатира, че посочените практики са довели до нарастване на трафика на Google към неговия сравнител на продукти.

27 Четвърто, в част 7.2.4 от спорното решение Комисията изтъква, че отклонението чрез тези практики трафик представлява голяма част от трафика към конкурентните сравнители на продукти и че той не е можел ефективно да бъде заместен от другите източници на трафик, които по същото време са били на разположение на конкурентните сравнители на продукти, тоест по-специално приложенията за мобилни телефони, директния трафик, препращанията от други партньорски уебсайтове, социалните мрежи и останалите обикновени търсачки.

28 Пето, в част 7.3 от спорното решение Комисията посочва, че разглежданите практики са имали потенциални антиконкурентни последици за 13-те национални пазара на специализираното търсене за сравняване на продукти и за 13-те национални пазара на обикновеното търсене, споменати в точка 22 от настоящото решение. Що се отнася до пазарите на специализираното търсене за сравняване на продукти, тя е искала да докаже, че разглежданите практики са можели да доведат до преустановяване на дейността на конкурентните сравнители на продукти, че са можели да имат отрицателно въздействие върху новаторството и че поради това са можели да намалят възможностите на потребителите за достъп до най-ефективните услуги. Така се засягала конкурентната структура на тези пазари. Що се отнася до пазарите на обикновеното търсене,

антиконкурентните последици от разглежданите практики се дължат на това, че допълнителните ресурси, които сравнителят на продукти на Google получавал от общите му страници с резултати, му позволявали да подсили своята услуга за обикновено търсене.

29 В част 7.4 от спорното решение Комисията отхвърля доводите на жалбоподателите срещу този анализ, според които използваните правни критерии не са правилни. В част 7.5 от това решение тя отхвърля и обосновката, която жалбоподателите изтъкват, за да докажат, че разглежданите практики не представляват злоупотреба, с мотива, че са обективно необходими или че евентуалните ограничения на конкуренцията, до които водят, се компенсират с повишаване на ефективността в полза на потребителите.

30 При това положение в член 1 от спорното решение Комисията обявява, че Google Inc. и Alphabet, след като последното поема контрола над Google, са нарушили член 102 ДФЕС и член 54 от Споразумението за ЕИП в 13-те страни, посочени в точка 22 от настоящото решение, считано от различни дати, съответстващи на въвеждането на специализирани резултати за продукти или на реклами за продукти върху общата страница с резултати на Google.

31 Комисията разпорежда на Google по-специално да преустанови разглежданите практики. Тя подчертава, че макар Google да има възможност да изпълни това разпореждане по различни начини, следва да бъдат спазени определени принципи, независимо дали Google ще избере да запази Shopping Units, или други групи с резултати от търсене за сравняване на продукти върху своите общи страници с резултати. Сред тези принципи по същество е принципът на недопускане на дискриминация при третирането на сравнителя на продукти на Google и конкурентните сравнители на продукти. Накрая, в член 2 от спорното решение Комисията съответно налага на Google глоба в размер на 2 424 495 000 евро, от които 523 518 000 евро солидарно с Alphabet.

II. Жалбата пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

32 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 11 септември 2017 г., Google иска отмяна на спорното решение и — при условията на евентуалност — премахване или намаляване на размера на наложените глоби.

33 С определение на председателя на девети състав на Общия съд от 17 декември 2018 г. Computer & Communication Industry Association (наричано по-нататък „CCIA“) е допуснато да встъпи в подкрепа на исканията на жалбоподателите. С определения от същия ден Федерална република Германия, Надзорният орган на ЕАСТ, Европейското бюро на сдруженията на потребителите (BEUC), Infederation Ltd (наричано по-нататък „Foundem“), Kelkoo SAS, Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV (наричано по-нататък „VDZ“), Ladenzeile GmbH, по-рано Visual Meta GmbH, BDZV — Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, по-рано Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger eV (наричано по-нататък „BDZV“), и Twenga SA са допуснати да встъпят в производството в подкрепа на исканията на Комисията.

34 С определение на председателя на девети състав на Общия съд от 11 април 2019 г. е допуснато поверително третиране по-специално на приложение A.1 към жалбата, с която е образувано производството.

35 С решение от 10 юли 2019 г. Общият съд преразпределя делото на разширен съдебен състав.

36 В подкрепа на жалбата си Google изтъква шест основания, които излага по следния начин:

„С първото и второто основание се доказва неправилността на заключението в [спорното] решение[…], че Google е фаворизирало собствената си услуга за сравняване на продукти чрез показване на Product Universals и Shopping Units. В рамките на третото основание се обяснява, че [спорното] решение[…] е неправилно, тъй като в него се приема, че позиционирането и показването на Product Universals и Shopping Units са отклонили трафика от търсене на Google. Чрез четвъртото основание ще бъде доказано, че спекулирането в [спорното] решение[…] относно антиконкурентните последици е безпочвено. Чрез петото основание се доказва, че в [спорното] решение[…] като практики, съставляващи злоупотреба, неправилно са квалифицирани подобрения на качеството, които съставляват основана на качествата конкуренция. От шестото основание е видно, че мотивите, въз основа на които в [спорното] решение[…] се налага глоба, са безпочвени“.

37 С обжалваното решение Общият съд отхвърля жалбата в основната ѝ част, като потвърждава анализа на Комисията по отношение на пазара на специализирано търсене за сравняването на продукти.

38 В самото начало Общият съд подчертава, че Google не оспорва, че е имало господстващо положение на 13-те национални пазара на обикновеното търсене, съответстващи на страните, в които според Комисията то е злоупотребило с това положение. Той уточнява, че това сведение е отправна точка за всички анализи по-нататък.

39 На първо място Общият съд разглежда петото основание и първата част на първото основание, изведени от съответствието на разглежданите практики с конкуренцията, основана на качествата. Първо, той отхвърля доводите на жалбоподателите, че тези практики представляват подобрения на качеството като част от конкуренцията, основана на качествата, и не може да бъдат квалифицирани като злоупотреба. Второ, той отхвърля довода на жалбоподателите, че Комисията е изискала от Google да предостави на конкурентните сравнители на продукти достъп до подобрените си услуги, без да са изпълнени условията, посочени в решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569). Трето, той отхвърля довода на жалбоподателите, че Комисията неправилно е представила фактите, тъй като Google е въвело групите с резултати за продукти, за да подобри качеството на своята услуга, а не за да насочва трафика към собствената си услуга за сравняване на продукти.

40 На второ място, Общият съд разглежда втората част на първото основание и първата, втората и отчасти третата част на второто основание, изведени от недискриминационния характер на разглежданите практики. В това отношение той отхвърля оплакванията на жалбоподателите, че Комисията неправилно е заключила, че Google е фаворизирало услугата си за сравняване на продукти чрез показването на Product Units и на Shopping Units, както и оплакванията, изведени от това, че конкурентните сравнители на продукти вече са били включени в Shopping Units, поради което не можело да има фаворизиране.

41 На трето място, Общият съд разглежда третото и четвъртото основание, изведени от това, че разглежданите практики нямали антиконкурентни последици. Първо, той отхвърля доводите на жалбоподателите, че Комисията не е доказала, че разглежданите практики са довели, от една страна, до намаляване на трафика от общите страници с резултати на

Google към конкурентните сравнители на продукти и от друга страна, до увеличаване на трафика от общите страници с резултати на Google към неговия сравнител на продукти. Второ, Общият съд приема, че доводът на жалбоподателите, че Комисията е спекулирала относно антиконкурентните последици от разглежданите практики, трябва да се отхвърли, що се отнася до пазарите на услугите за сравняване на продукти, и трябва да бъде приет, що се отнася до националните пазари на обикновеното търсене. Трето, той отхвърля довода на жалбоподателите, че ролята на търговските платформи не била взета предвид при анализа на последиците от разглежданите практики. Четвърто, той отхвърля довода на жалбоподателите, че Комисията не е доказала наличието на антиконкурентни последици, дължащи се на разглежданите практики на националните пазари на услугите за сравняване на продукти.

42 На четвърто място, Общият съд отхвърля третата част на първото основание и отчасти третата част на второто основание, изведени от наличието на обективна обосновка относно показването на Product Units и на Shopping Units.

43 За сметка на това, що се отнася до националните пазари на обикновеното търсене, Общият съд приема, че Комисията се е основала на твърде неточни съображения, за да обоснове наличието на антиконкурентни последици, дори и потенциални, поради което първата част на четвъртото основание на жалбоподателите, изведена от чисто спекулативния характер на анализа на антиконкурентните последици от разглежданите практики, е уважена, що се отнася до тези пазари.

44 Така Общият съд отменя спорното решение само в частта, в която Комисията установява, че Google и Alphabet са нарушили член 102 ДФЕС и член 54 от Споразумението за ЕИП на 13 национални пазара на обикновеното търсене в ЕИП, въз основа на наличието на антиконкурентни последици на тези пазари, и отхвърля жалбата в останалата ѝ част. Като упражнява своето правомощие за пълен съдебен контрол, Общият съд потвърждава глобата, наложена на жалбоподателите от Комисията, в нейния пълен размер.

III. Производството пред Съда

45 С определение на председателя на Съда от 22 март 2022 г., Google и Alphabet/Комисия (C-48/22 P, EU:C:2022:207), е допуснато поверително третиране по отношение на CCIA, Федерална република Германия, Надзорния орган на ЕАСТ, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV и Twenga, встъпили страни в първоинстанционното производство, що се отнася до приложение 2 към жалбата, подадено в секретариата на Съда от жалбоподателите на 2 февруари 2022 г., като на тези встъпили страни трябва да се връчи само неповерителен вариант на това приложение.

46 С определение на председателя на Съда от 1 септември 2022 г. Google и Alphabet/Комисия (C-48/22 P, EU:C:2022:667), PriceRunner International AB (наричано по-нататък „PriceRunner“) е допуснато да встъпи в производството в подкрепа на исканията на Комисията. В това определение е допуснато поверително третиране и по отношение на PriceRunner, що се отнася до приложение 2 към жалбата.

47 С определение на председателя на Съда от 1 септември 2022 г., Google и Alphabet/Комисия (C-48/22 P, EU:C:2022:668), е отхвърлена молбата на FairSearch AISBL за встъпване в подкрепа на исканията на Комисията.

IV. Исканията на страните в производството по обжалване

48 С жалбата си жалбоподателите искат от Съда:

– да отмени обжалваното решение,

– да отмени спорното решение или, при условията на евентуалност, да върне делото на Общия съд,

– да осъди Комисията да заплати съдебните разноски, направени в първоинстанционното производство и в производството по обжалване, и

– да осъди PriceRunner да понесе свързаните с встъпването му съдебни разноски.

49 Комисията иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

50 PriceRunner иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателите да заплатят направените от него съдебни разноски.

51 CCIA иска от Съда:

– да отмени обжалваното решение, доколкото с него се потвърждава спорното решение;

– да отмени изцяло спорното решение или, при условията на евентуалност, да върне делото на Общия съд, и

– да осъди Комисията да заплати направените от него съдебни разноски.

52 Надзорният орган на ЕАСТ иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

53 BEUC иска от Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди жалбоподателите да заплатят направените от него съдебни разноски в производството по обжалване.

54 Foundem иска от Съда:

– да отхвърли жалбата като явно недопустима или като неоснователна в нейната цялост и

– да осъди жалбоподателите да заплатят направените от него съдебни разноски.

55 Kelkoo иска от Съда:

– да отхвърли жалбата като недопустима, доколкото е насочена срещу фактическите констатации на Общия съд, и като неоснователна в останалата ѝ част, и

– да осъди жалбоподателите да заплатят направените от него съдебни разноски.

56 VDZ, Ladenzeile и BDZV искат от Съда:

– да отхвърли изцяло жалбата и

– да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски, включително направените от тях.

57 Twenga иска от Съда:

– да отхвърли изтъкнатите от жалбоподателите основания,

– да потвърди обжалваното решение,

– да потвърди спорното решение и

– да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

58 В съдебното заседание от 19 септември 2023 г., в отговор на поставен от Съда въпрос, жалбоподателите уточняват, че искат отмяна на обжалваното решение само доколкото Общият съд е отхвърлил жалбата им в първоинстанционното производство, което е отбелязано в протокола от съдебното заседание. Така жалбоподателите оттеглят жалбата си, доколкото тя е насочена срещу частта от обжалваното решение, в която Общият съд е уважил исканията им.

V. По жалбата

59 В подкрепа на жалбата си жалбоподателите излагат четири основания. Първото основание е изведено от грешка при прилагане на правото, доколкото Общият съд е потвърдил спорното решение, въпреки че то не отговаря на правния критерий, необходим за установяване наличието на задължение за предоставяне на достъп на сравнителите на продукти. Второто основание е изведено от грешка при прилагане на правото, доколкото Общия съд допуснал грешка, като потвърдил спорното решение, въпреки че в него не е установено поведение, което се отклонява от конкуренцията, основана на качествата. Третото основание е изведено от грешки на Общия съд при разглеждането на причинно-следствената връзка между твърдяната злоупотреба и вероятните последици.

Четвъртото основание е изведено от грешка на Общия съд, доколкото той е приел, че Комисията не е трябвало да проверява дали поведението може да отстрани равностойни по ефикасност конкуренти.

А. По допустимостта

60 Foundem изтъква, че жалбата трябва да бъде отхвърлена като явно недопустима. То поддържа по същество, че без открито да оспорват установените в обжалваното решение факти, жалбоподателите се опитват да ги заместят със собствената си версия на тези факти, която била в противоречие с констатациите на Общия съд. Това заблуждаващо и изопачено представяне на фактите засягало всяко от четирите основания на жалбата, като се има предвид, че правните доводи, изтъкнати в подкрепа на тези основания, се основавали на фактически неточности.

61 В това отношение следва да се припомни, че съгласно член 256, параграф 1 ДФЕС и член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз обжалването пред Съда се ограничава само до правни въпроси. Общият съд единствен е компетентен да установява и преценява относимите факти, както и да преценява доказателствата. Следователно преценката на тези факти и на тези доказателства, освен в случай на тяхното изопачаване, не представлява правен въпрос, който в това си качество да подлежи на контрол от Съда в рамките на производство по обжалване (решение от 12 януари 2023 г., Lietuvos geležinkeliai/Комисия, C-42/21 P, EU:C:2023:12, т. 60 и цитираната съдебна практика).

62 Следователно, от една страна, обстоятелството, че жалбоподателите основавали правните доводи, развити в рамките на жалбата им, на изопачено представяне на фактите, установени в обжалваното решение, трябва да се преценява при проверката на нейната основателност. От друга страна, критиката за заблуждаващо представяне на фактите, установени в обжалваното решение, без обаче да се оспорва истинността на тези факти, дори да е основателна, не може да доведе до недопустимост на жалбата.

63 Освен това в настоящия случай във всяко от основанията, изтъкнати в жалбата, достатъчно точно се посочват критикуваните точки от обжалваното решение и се излагат мотивите, поради които според жалбоподателите тези точки са опорочени от грешки при прилагане на правото, което следователно позволява на Съда да упражни контрол за законосъобразност.

64 От изложените съображения следва, че настоящата жалба е допустима.

Б. По същество

1. По първото основание

а) Доводи на страните

65 С първото основание, състоящо се от две части, жалбоподателите, подкрепяни от CCIA, упрекват Общия съд, че е потвърдил спорното решение, въпреки че Комисията не е доказала, че установените от съдебната практика и припомнени в точки 213, 215 и 216 от обжалваното решение условия за установяване на задължение за доставяне са изпълнени.

66 В това отношение жалбоподателите поддържат, че Google по същество е упрекнато, че не е предоставило на конкурентните сравнители на продукти достъп до съответните boxes, позиционирани по забележим начин на страниците му с резултати, разполагащи с обогатени функции за показване и които не можели да бъдат класирани по-назад от алгоритми като Panda.

67 С първата част на първото основание жалбоподателите упрекват Общия съд, че в точки 224—228 от обжалваното решение неправомерно е заменил преценката на Комисията, съдържаща се в спорното решение, със собствената си преценка, че са изпълнени условията, необходими за установяване на задължение за доставяне. Всъщност Общият съд потвърдил, че общата страница с резултати на Google има характеристики, които я доближават до съществен ресурс (т. 224), че според Комисията трафикът от Google е абсолютно необходим за конкурентните сравнители на продукти (т. 227) и че тази институция е установила риск от отстраняване на всякаква конкуренция (т. 228). Спорното решение обаче не съдържало такива констатации, както впрочем самият Общ съд потвърдил в точка 223 от обжалваното решение, когато посочва, че Комисията не се е позовала на критериите за задължението за доставяне.

68 С втората част на първото основание жалбоподателите поддържат, че в точки 229—249 от обжалваното решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че за да определи дали е налице твърдяната злоупотреба, Комисията не е била длъжна да приложи критерия, установен в точка 41 от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

69 В това отношение жалбоподателите твърдят, че в точки 220, 229 и 287 от обжалваното решение Общият съд е установил твърдяната злоупотреба по същество като неизпълнение от страна на Google на задължението му да предостави достъп. В точка 229 от това решение обаче Общият съд приел, че съставните елементи на спорните практики се различават от разглеждания в решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), отказ за доставяне.

70 С първото оплакване жалбоподателите упрекват Общия съд, че в точки 237—240 от обжалваното решение е приел, че настоящото дело трябва да се разграничи от дело относно отказ за предоставяне на услуга, тъй като се отнася до „разлика в третирането“. Дело, свързано с отказ за предоставяне на услуга, обаче представлявало само особен вид дела във връзка с разлика в третирането, тъй като предполагало, че съответното предприятие запазва актив за собствена полза, като същевременно отказва да го предостави на конкурентите си.

71 Според жалбоподателите установеният в случая проблем е наличието на съоръжение, състоящо се от boxes, до което конкурентните сравнители на продукти нямали достъп, и фактът, че това съоръжение е по-привлекателно, що се отнася до позиционирането, характеристиките и липсата на класиране по-назад, отколкото това, до което тези сравнители действително са получили „достъп“, според използваната от Общия съд в точки 219 и 243 от обжалваното съдебно решение формулировка, тоест представянето на генеричните резултати. Да се опише твърдяната злоупотреба като съчетание от няколко практики, а именно показване на резултатите на сравнителя на продукти на Google в забележими boxes и показване на резултатите на конкурентните сравнители на продукти в генерични резултати, които могат да бъдат класирани по-назад, било само друг начин да се изрази фактът, че Google е третирало различно резултатите от своя сравнител на продукти

и тези на конкурентните сравнители на продукти, поради това че не е предоставило на последните достъп до тези boxes. При това положение, противно на приетото от Общия съд в точка 232 от обжалваното решение, разглежданата разлика в третирането не била „външна практика“, различна от достъпа.

72 С второто оплакване жалбоподателите твърдят, че в точки 177, 219 и 243 от обжалваното решение Общият съд неправомерно и неправилно е описал спорното решение като отнасящо се по-скоро до условията за предоставяне от Google на услугата му за обикновено търсене посредством достъп до общите страници с резултати, отколкото до задължение за предоставяне на достъп до отделно съоръжение.

73 Първо, Общият съд „пренаписал“ спорното решение, като приел в точка 219 от обжалваното решение, че „противно на твърденията на Комисията в настоящото дело се разглеждат условията за доставяне от Google на неговата услуга за обикновено търсене посредством достъпа до общите страници с резултати“, докато подобна констатация не се съдържала в това решение.

74 Второ, описвайки настоящото дело като отнасящо се до условията за доставяне, Общият съд е дал погрешна правна квалификация на същото. Всъщност това дело не се отнасяло до условията за доставяне, тоест до търговските условия, при които предприятие, което е избрало да снабдява друго, впоследствие предоставя на разположение своите стоки или услуги. Освен това разглежданата инфраструктура не била цялата обща страница с резултати на Google. Напротив, от спорното решение следвало, че boxes представляват отделно съоръжение със собствената им техническа инфраструктура и че Google е упрекнато, че не е предоставило на конкурентните сравнители на продукти достъп до тези boxes. Фактът, че Google предоставило на конкурентните сравнители на продукти достъп до генеричните си резултати, не променял нищо в това отношение. Следователно, както във всички дела относно задължението за предоставяне, въпросът в настоящия случай се отнасял до правото на предприятие да избере кой има достъп до определено съоръжение. При тези условия било ирелевантно позоваването в точки 234—236 и 239 от обжалваното решение на съдебната практика относно практиките на свиване на маржовете.

75 С третото оплакване жалбоподателите поддържат, че в точки 232 и 233 от обжалваното решение Общият съд неправилно е отхвърлил критерия за задължението за доставяне поради липсата на изрично искане за достъп от страна на конкурента и на изричен отказ на предприятието с господстващо положение. Първо, Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като съдебната практика не изисква наличието на заявление и изричен отказ на достъп. Второ, формалистичният подход на Общия съд противоречал на правната и икономическата логика на задължението за доставяне. Важно било да се определи дали настоящото дело отговаря на правните условия за налагане на такова задължение, което представлява намеса в основните свободи и изключение от конкуренцията в условията на пазарна икономика. За сметка на това наличието или липсата на изрично искане било ирелевантно. Трето, съображенията на Общия съд се отклонявали от спорното решение, в което се констатирало наличието на заявление и отказ на достъп до Shopping Units.

76 С четвъртото оплакване жалбоподателите упрекват Общия съд, че в точка 240 от обжалваното решение е отхвърлил критерия за задължението за доставяне, с мотива че е квалифицирал разглежданото поведение като „активно“, тоест различното третиране от страна на Google на резултатите от неговия сравнител на продукти спрямо резултатите на

конкурентните сравнители на продукти. Спорното решение обаче не допускало „пасивния“ пропуск за доставяне на другите сравнители на продукти на същия достъп като този, доставен на сравнителя на продукти на Google. Според жалбоподателите квалифицирането на поведението като „активно“ или „пасивно“ е ирелевантно за разграничаването на настоящия случай от делата за отказ за доставяне по принцип.

77 С петото оплакване жалбоподателите оспорват съображенията на Общия съд в точка 246 от обжалваното решение, в които той приема, че коригиращите мерки в спорното решение нямат значение за преценката на естеството на твърдяната злоупотреба. Комисията установила само две мерки за преустановяване на злоупотребата, тъй като Google можело или да сключи споразумения с конкурентните сравнители на продукти, за да им даде същия достъп до своите boxes, като този, с който разполагал неговият сравнител на продукти, или да премахне показването на boxes. При това положение със спорното решение ясно се целяло да се отстранят опасенията, произтичащи от отказа на Google да предостави достъп до инфраструктура, въпреки че то имало правно задължение да го предостави.

78 Комисията, PriceRunner, Надзорният орган на EACT, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV и Twenga оспорват доводите на жалбоподателите и поддържат, че първото основание за обжалване трябва да се отхвърли като недопустимо, неотносимо или по същество. По-конкретно това основание почивало на погрешната предпоставка, че в спорното решение, както е потвърдено с обжалваното решение, оспореното поведение се състояло единствено в това, че Google показва по видим начин резултатите от своя сравнител на продукти и отказва да даде на конкурентните сравнители на продукти достъп до отделно съоръжение, за което се твърди, че се състои от boxes, тоест Products Universals, а след това Shopping Units.

б) Съображения на Съда

1) По втората част на първото основание

79 С втората част на първото си основание, която следва да бъде разгледана на първо място, жалбоподателите критикуват точки 229—249 от обжалваното решение, тъй като Общият съд — като отказал да приложи към настоящото дело критериите, установени в точка 41 от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) — възприел погрешен правен критерий, за да прецени дали е налице злоупотреба с господстващо положение.

80 В това отношение в точка 229 от обжалваното решение Общият съд е приел, че макар разглежданите практики да не са чужди на проблема с достъпа, по своите съставни елементи те все пак се различават от отказа за доставяне, разглеждан в делото, по което е постановено решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), а това оправдава решението на Комисията да ги преценява от гледна точка на други критерии, различни от посочените в това решение.

81 В точки 230 и 231 от обжалваното решение Общият съд уточнява, че всъщност не всеки пълен или частичен проблем с достъпа, както този в случая, предполага непременно да се приложат условията, обявени в това решение, по-специално както посочва Комисията в

спорното решение, когато разглежданата практика представлява самостоятелно поведение, което, макар да може да има същите изключващи последици, се различава в съставните си елементи от отказа за доставяне.

82 В точки 232 и 233 от обжалваното решение Общият съд по същество обяснява, че отказът за доставяне, обосноваващ прилагането на обявените в решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), условия, предполага, от една страна, изричност, а именно наличие на „търсене“ или при всички случаи желание за получаване на достъп и на съответстващ му „отказ“, и от друга страна, деянието, пораждащо отстраняващия ефект, а именно оспореното поведение, да се изразява главно в самия отказ, а не във външна практика като по-специално друга форма на злоупотреба посредством лостов ефект. Според Общия съд липсата на такъв изричен отказ за доставяне изключва квалифицирането като отказ за доставяне на практики, които, макар in fine да могат да доведат до имплицитен отказ да се предостави достъп, представляват — предвид съставните им елементи, които по самото си естество се отклоняват от конкуренцията, основана на качествата — самостоятелно нарушение на член 102 ДФЕС.

83 В точка 234 от обжалваното решение Общият съд добавя, че макар всички или поне по-голямата част от „практиките на отстраняване“ да могат да представляват мълчаливи откази за доставяне, тъй като имат за цел да направят по-труден достъпа до даден пазар, решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), не може да се приложи към всички тези практики, тъй като това би нарушило буквата и духа на член 102 ДФЕС, чийто обхват не може да се сведе до практиките, съставляващи злоупотреба, при стоки или услуги, които са „абсолютно необходими“ по смисъла на това съдебно решение.

84 В точка 235 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че по редица дела, в които се установяват проблеми с достъпа до услуга, като практиките на свиване на маржовете, не се е изисквало условието за абсолютна необходимост да се доказва. В това отношение в точка 236 от обжалваното решение той приема, че от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C 7/97, EU:C:1998:569), не може да се заключи, че необходимите условия, за да се установи наличие на злоупотреба поради отказ за доставяне, трябва непременно да се прилагат при преценката дали съставлява злоупотреба поведение, изразяващо се в доставяне на услуги или продажба на стоки при неизгодни условия или при условия, които може да не представляват интерес за купувача, тъй като такова поведение би могло само по себе си да представлява самостоятелна форма на злоупотреба, различна от отказа за доставяне.

85 В точки 237—241 от обжалваното решение Общият съд по същество приема, че в случая става въпрос не просто за едностранен отказ от страна на Google да предостави на конкурентните предприятия услуга, необходима за упражняване на конкуренция на съседен пазар, а за разлика в третирането, противоречаща на член 102 ДФЕС. Той отбелязва, че спорните практики имат „активен“ характер, проявяващ се в изрични актове на дискриминация между услугата за сравняване на продукти на Google и конкурентните услуги за сравняване на продукти и че тези практики представляват самостоятелна форма на злоупотреба посредством лостов ефект от доминиран пазар, характеризиращ се със силни бариери за навлизане на пазара, тоест на пазара на услугите за обикновено търсене. Според Общия съд при това положение Комисията не била длъжна да установи, че условията, посочени в решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), са изпълнени, за да констатира наличието на злоупотреба с господстващо положение.

86 В точки 242—247 от обжалваното решение Общият съд отхвърля по-специално довода на Google, че спорното решение по същество му налагало да прехвърли ценен актив, а именно мястото, предназначено за резултатите от търсене. Той обяснява, че задължението на предприятие, което злоупотребява с господстващо положение, да отстъпи активи, да сключи договори или да даде достъп до своята услуга при недискриминационни условия, обаче не предполага непременно да се приложат условията, определени в решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569). Всъщност между критериите за правна квалификация на злоупотребата и поправителните мерки, които позволяват справяне с нея, не можело да има автоматизъм. Общият съд добавя, че обстоятелството, че един от начините за преустановяване на злоупотребата бил да се позволи на конкурентите да се появяват в boxes, които се показват горе на страницата с резултати на Google, не означавало, че практиките, съставляващи злоупотреба, трябва да се сведат до показването на посочените boxes и че условията за идентифициране на злоупотребата трябва да бъдат дефинирани с оглед само на този аспект.

87 За да се прецени дали, както твърдят жалбоподателите, тези съображения са опорочени от грешка при прилагане на правото, е необходимо да се припомни, че член 102 ДФЕС забранява всяка злоупотреба от страна на едно или повече предприятия с господстващо положение в рамките на вътрешния пазар или в съществена част от него, доколкото тя може да повлияе върху търговията между държавите членки. Този член има за цел да се избегне засягането на конкуренцията за сметка на общия интерес, на интересите на отделните предприятия и на потребителите, като не се допуска поведение на предприятията с господстващо положение, ограничаващо основаната на качествата конкуренция, и по този начин може да причини пряка вреда на последните или което възпрепятства или нарушава тази конкуренция и по този начин може да им причини непряка вреда (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 124 и цитираната съдебна практика).

88 Такова е поведението на пазар, на който именно поради присъствието на това едно или повече предприятия с господстващо положение степента на конкуренция вече е отслабена чрез средства, различни от тези, които управляват основаната на качествата конкуренция между предприятията, което създава пречки за запазването на все още съществуващата на пазара степен на конкуренция или за развитието на тази конкуренция (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 125 и цитираната съдебна практика).

89 Що се отнася до практиките, състоящи се в отказ да се предостави достъп до инфраструктура, развита от предприятие с господстващо положение за нуждите на собствената му дейност и притежавана от него, от практиката на Съда следва, че такъв отказ може да представлява злоупотреба с господстващо положение, при условие че не само отказът може да предотврати всяка конкуренция на съответния пазар от страна на търсещия достъпа и не може да бъде обективно обоснован, но и че инфраструктурата сама по себе си е абсолютно необходима за упражняването на дейността на последния, в смисъл че няма никакъв реален или потенциален заместител на тази инфраструктура (вж. в този смисъл решения от 26 ноември 1998 г., Bronner, C-7/97, EU:C:1998:569, т. 41, и от 12 януари 2023 г., Lietuvos geležinkeliai/Комисия, C-42/21 P, EU:C:2023:12, т. 79 и цитираната съдебна практика).

90 Налагането на тези условия в точка 41 от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), е обосновано от обстоятелствата по това дело, изразяващи се в отказ на предприятие с господстващо положение да предостави достъп на конкурент до инфраструктура, която е развило за нуждите на собствената си дейност, като се изключи всяко друго поведение (решения от 25 март 2021 г., Deutsche Telekom/Комисия, C-152/19 P, EU:C:2021:238, т. 45, и от 12 януари 2023 г., Lietuvos geležinkeliai/Комисия, C-42/21 P, EU:C:2023:12, т. 80).

91 Всъщност констатацията, че предприятие с господстващо положение е злоупотребило с това свое положение поради отказ да договаря с конкурент, води до това, че посоченото предприятие е принудено да договаря с този конкурент. Подобно задължение обаче накърнява в значителна степен свободата на договаряне и правото на собственост на предприятието с господстващо положение, тъй като предприятието, дори да има господстващо положение, по принцип е свободно да откаже да договаря и да предоставя за използване инфраструктурата, която е развило за свои собствени нужди (решение от 25 март 2021 г., Deutsche Telekom/Комисия, C-152/19 P, EU:C:2021:238, т. 46).

92 В случая жалбоподателите твърдят, че макар в точки 220, 229 и 287 от обжалваното решение да е установил твърдяната злоупотреба по начин, който доказва, че всъщност става въпрос за това дали Google има задължение да предоставя на конкурентните сравнители на продукти достъп до такава инфраструктура, в точки 229 и 240 от това решение Общият съд неправилно е заключил, че практиките на Google се различават в съставните им елементи от отказа на достъп, като разглеждания по делото, по което е постановено решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), и че следователно установените в това решение условия не се прилагат към тези практики.

93 С първото и второто оплакване жалбоподателите упрекват Общия съд по-специално за това, че е приел, че настоящото дело се отнася по-скоро до „разлика в третирането“, що се отнася до условията за доставяне от Google на услугата му за обикновено търсене посредством достъпа до общите страници с резултати, а не до задължение за доставяне на достъп до отделно съоръжение, състоящо се от boxes, които са позиционирани по забележим начин на страниците му с резултати, разполагат с обогатени функции за показване и не можели да бъдат класирани по-назад от алгоритми като Panda.

94 В това отношение е важно да се отбележи, на първо място, че жалбоподателите тълкуват неправилно точки 220, 229 и 287 от обжалваното решение.

95 Действително в точка 220 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че Google „не позволява на конкурентните сравнители на продукти да се възползват от позициониране и показване, сходни с тези, от които се ползва собственият му сравнител“. В точка 229 от това решение той отбелязва, че „както твърди Google, разглежданите практики не са чужди на проблема с достъпа“. В точка 287 от посоченото решение той констатира, че „резултатите от конкурентните сравнители, дори да са особено релевантни за интернет потребителя, никога не могат да получат подобно третиране като третирането на резултатите от сравнителя на Google, било от гледна точка на своето позициониране, тъй като поради присъщите си характеристики обикновено са подлежали на по-задно класиране от алгоритмите за корекция и тъй като boxes са запазени за резултатите от сравнителя на Google, било от гледна точка на своето представяне, тъй като обогатените шрифтове и изображенията също са запазени само за сравнителя на Google“.

96 При все това, противно на твърденията на жалбоподателите, в тези точки 220, 229 и 287 от обжалваното решение Общият съд по никакъв начин не е посочил твърдяната злоупотреба по начин, който да доказва, че в крайна сметка става въпрос за това дали Google е длъжно да предостави достъп до boxes, тоест Products Universals, а впоследствие Shopping Units.

97 Всъщност от самия текст на тези точки, както и от прочита им в техния контекст, и по-специално на точки 219—229 и 288 от обжалваното решение, е видно, че Google е упрекнато, че не позволява на сравнителите на продукти, конкурентни на неговия сравнител на продукти, да се ползват на общите му страници с резултати от видимост, подобна на тази, от която се ползва последният, и поради това, че не гарантира равно третиране между своя сравнител на продукти и конкурентните сравнители на продукти. По-специално, поведението, за което се упреква Google, както е припомнил Общият съд в точки 187 и 261 от това решение, се състои в съчетаването на две практики, а именно, от една страна, по-благоприятното позициониране и представяне на собствените му специализирани резултати върху неговите общи страници с резултати спрямо резултатите от конкурентните сравнители на продукти и от друга страна, успоредното класиране назад на резултатите от конкурентните сравнители посредством алгоритмите за корекция.

98 Освен това, тъй като жалбоподателите се позовават и на релевантността на предвидените в спорното решение корективни мерки, достатъчно е да се отбележи, че те не задължават Google да предостави достъп до boxes. Всъщност от точки 71 и 221 от обжалваното решение става ясно, че Комисията разпорежда на Google да преустанови оспореното поведение, подчертавайки, че то има възможност да изпълни това разпореждане по различни начини, като всяка мярка за изпълнение трябва да гарантира, че върху своите общи страници с резултати Google няма да третира конкурентните сравнители на продукти „по-неблагоприятно“ от собствената си услуга за сравняване на продукти и че всяка мярка за изпълнение трябва да прилага спрямо услугата на Google за сравняване на продукти „същите способи и методи“ за позициониране и представяне като използваните за конкурентните сравнители на продукти.

99 Така описанието на разглежданото поведение в обжалваното решение показва, че това поведение се отнася до дискриминационното позициониране и представяне на общите страници с резултати от услугата за обикновено търсене на Google, а не до достъпа до boxes.

100 Така в точка 177 от обжалваното решение Общият съд по-специално посочва, че разглежданата инфраструктура са общите страници с резултати на Google, които генерират трафик към останалите уебсайтове, по-специално тези на конкурентните сравнители на продукти, и че тази инфраструктура по принцип е отворена.

101 Освен това в точки 219 и 243 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че става въпрос за условията, при които Google предоставя услугата си за обикновено търсене посредством достъпа на конкурентните сравнители на продукти до общите страниците с резултати.

102 Накрая, след като в точки 220 и 221 от обжалваното решение обобщава съдържанието на съображения 662 и 699 и съображение 700, буква в) от спорното решение, в точка 222 от това решение Общият съд констатира, че това решение се отнася до равен достъп на сравнителя на продукти на Google и на конкурентните сравнители на продукти до общите страници с резултати на Google, независимо от вида на разглежданите резултати — генерични резултати, Product Units или Shopping Units — и следователно има за цел

предоставяне на достъп на конкурентните сравнители на продукти до общите страници с резултати на Google при също толкова видимо позициониране и представяне като на неговия сравнител на продукти.

103 В този смисъл е безспорно, че когато в точка 229 от обжалваното решение отбелязва, че разглежданите практики „не са чужди на проблема с достъпа“, Общият съд се позовава не на достъпа на конкурентните сравнители на продукти до boxes, а на достъпа им до общите страници с резултати на Google при недискриминационни условия.

104 На второ място, Общият съд не може да бъде упрекнат, че в точка 219 от обжалваното решение е заменил преценката в спорното решение със своята преценка. Описанието на разглежданото поведение, така както е направено от Общия съд, всъщност представлява само начин да се опише обстоятелството, че Google е упрекнато в по-благоприятните позициониране и представяне на страниците от резултатите от обикновеното търсене на Google на неговия сравнител на продукти в сравнение с конкурентните сравнители на продукти, което многократно е посочено в спорното решение и в обжалваното решение, с минимални разлики в използваната формулировка.

105 На трето място, не може да се приеме доводът на жалбоподателите, че boxes са съоръжение, различно от общите страници с резултати на Google, поради което Общият съд трябвало да приеме, че в случая става въпрос за това дали е оправдано Google да бъде задължено да предостави на конкурентните сравнители на продукти достъп до това съоръжение. Всъщност, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 114 и 115 от заключението си, дори и да са показани по по-забележим начин на общата страница с резултати на Google, тези boxes не представляват отделна инфраструктура в смисъл на технически напълно независима страница с резултати.

106 Освен това е безспорно, че е сравнителите на продукти, конкурентни на сравнителя на Google, са имали достъп до услугата му за обикновено търсене и до общите страниците с резултати. Следователно Google изобщо не е упрекнато, че е отказало този достъп.

107 Поради това неблагоприятното положение, което произтича за сравнителите на продукти, конкурентни на Google, от съчетанието на двете разглеждани практики — а именно, от една страна, по-благоприятните позициониране и представяне на собствените му специализирани резултати върху неговите общи страници с резултати спрямо резултатите от конкурентните сравнители на продукти и от друга страна, успоредното класиране назад на резултатите от конкурентните сравнители посредством алгоритмите за корекция — се отнася до условията за достъп до общата страница с резултати на Google, а не до достъпа до инфраструктура, за която се твърди, че е отделна, състояща се от boxes.

108 На четвърто място, както по същество отбелязва Общият съд в точки 223, 237 и 240 от обжалваното решение, в спорното решение Комисията приема, че чрез съчетанието на тези две практики и следователно чрез дискриминацията между собствения му сравнител на продукти и конкурентните сравнители на продукти на страниците му за обикновено търсене Google е използвало като лост своето господстващо положение на пазара на обикновеното търсене, характеризиращ се със значителни бариери пред навлизането, за да благоприятства собствения си сравнител на продукти, и че това поведение е довело до потенциално или реално отстраняване на конкуренцията на този пазар надолу по веригата.

109 С оглед на това обстоятелство в точки 229 и 240 от обжалваното решение Общият съд е констатирал, че Комисията не е била длъжна да докаже, че припомнените в точка 89 от настоящото решение условия, изведени в решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), са изпълнени, за да се стигне до установяване на нарушение въз основа на констатираните практики, при положение че тези практики се различават по съставните си елементи от отказа за доставяне, разглеждан в делото, по което е постановено решение Bronner, и представляват самостоятелна форма на злоупотреба посредством лостов ефект.

110 Както обаче бе припомнено в точка 90 от настоящото решение, от съдебната практика, установена с решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), следва, че налагането на условията, посочени в точка 41 от това решение, е обосновано от обстоятелствата по делото, по което е постановено посоченото решение, състоящи се в отказ на предприятие с господстващо положение да предостави достъп на конкурент до инфраструктура, която то е развило за нуждите на собствената си дейност, изключвайки всяко друго поведение.

111 За разлика от това, когато предприятие с господстващо положение предоставя достъп до инфраструктурата си, но поставя този достъп, предоставянето на услуги или продажбата на продукти в зависимост от изпълнението на несправедливи условия, условията, изведени от Съда в точка 41 от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), не се прилагат. Несъмнено, когато достъпът до такава инфраструктура и дори до услуга или ресурс е абсолютно необходим, за да се позволи на конкурентите на предприятието с господстващо положение да извършват рентабилно дейността си на пазар надолу по веригата, е още по-вероятно несправедливите практики в рамките на този пазар да имат най-малкото потенциални антиконкурентни последици и да представляват злоупотреба по смисъла на член 102 ДФЕС. Що се отнася обаче до практики, различни от отказ на достъп, липсата на такава абсолютна необходимост сама по себе си не е решаваща за разглеждането на потенциалните злоупотреби от страна на предприятие с господстващо положение (решения от 25 март 2021 г., Deutsche Telekom/Комисия, C-152/19 P, EU:C:2021:238, т. 50, и от 25 март 2021 г., Slovak Telekom/Комисия, C-165/19 P, EU:C:2021:239, т. 50 и цитираната съдебна практика).

112 Всъщност, въпреки че подобно поведение може да представлява форма на злоупотреба, когато е в състояние да породи най-малкото потенциални антиконкурентни последици и дори отстраняване от съответните пазари, то не може да се приравни на обикновен отказ да се позволи на конкурент да получи достъп до инфраструктура, при положение че компетентният орган за защита на конкуренцията или национална юрисдикция не следва да наложи задължение на предприятието с господстващо положение да предостави достъп до своята инфраструктура, тъй като този достъп вече е бил предоставен. Следователно мерките, които ще бъдат взети в такъв контекст, биха накърнили в по-малка степен свободата на договаряне на предприятието с господстващо положение и правото му на собственост, отколкото ако то бъде принудено да предостави достъп до инфраструктурата си, когато го е запазило за нуждите на собствената си дейност (решения от 25 март 2021 г., Deutsche Telekom/Комисия, C-152/19 P, EU:C:2021:238, т. 51, и от 25 март 2021 г., Slovak Telekom/Комисия, C-165/19 P, EU:C:2021:239, т. 51).

113 Доколкото, както бе посочено в точки 105—107 от настоящото решение, Google предоставя на конкурентните сравнители на продукти достъп до услугата си за обикновено търсене и до общите страници с резултати, но обвързва този достъп с дискриминационни условия, условията, установени в точка 41 от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), не се прилагат към разглежданото поведение.

114 Следователно Общият съд правилно е приел в точки 229 и 240 от обжалваното решение, че Комисията не е допуснала грешка при прилагане на правото, като не е преценила дали разглежданото поведение отговаря на тези условия.

115 От това следва, че първото и второто оплакване трябва да се отхвърлят.

116 Като последица от това третото, четвъртото и петото оплакване относно точки 232, 233, 240 и 246 от обжалваното решение са неотносими.

117 Всъщност с тези оплаквания жалбоподателите поддържат, че в точки 232 и 233 от обжалваното решение Общият съд неправилно е отхвърлил приложимостта на посочените условия с мотива, че не е подадено заявление за достъп и липсва изричен отказ, както и в точка 240 от това решение, с мотива че разглежданото поведение, а именно различното третиране от страна на Google на резултатите от сравнителя му на продукти в сравнение с резултатите на конкурентните сравнители на продукти, е „активно“, а не „пасивно“ поведение. В точка 246 от обжалваното решение Общият съд неправилно приел, че корективните мерки в спорното решение не са релевантни за преценката на естеството на твърдяната злоупотреба.

118 Дори обаче тези съображения на Общия съд да са опорочени от грешки при прилагане на правото, анализът им не е необходим, тъй като Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че разглежданото поведение не представлява отказ на достъп, обвързан с условията, установени в точка 41 от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

119 Поради това втората част на първото основание трябва да се отхвърли.

2) По първата част на първото основание

120 С първата част на първото основание жалбоподателите упрекват Общия съд, че в точки 224—228 от обжалваното решение неправомерно е заменил преценката на Комисията, съдържаща се в спорното решение, със собствената си преценка, че са изпълнени условията, установени в точка 41 от решение от 26 ноември 1998 г., Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569), въпреки че спорното решение не съдържа такъв извод.

121 Като се има предвид обаче, както бе посочено в точка 118 от настоящото решение, че Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че поведението, в което се упреква Google, не трябва да се преценява в съответствие с тези условия, тази първа част на първото основание трябва да се отхвърли като неотносима.

122 С оглед на изложените по-горе съображения следва първото основание да се отхвърли изцяло.

2. По второто основание

а) Доводи на страните

123 С второто основание, състоящо се от три части, жалбоподателите, подкрепяни от CCIA, изтъкват, че ако твърдяната злоупотреба не е отказ за доставяне на достъп, в спорното решение трябва да се посочи друга „външна практика“, за да се установи нарушение на член 102 ДФЕС, и да се докаже, че тази практика се отклонява от конкуренцията, основана на качествата. В това отношение, както припомнил Общият съд по-специално в точки 162—164 от обжалваното решение, не било достатъчно да се установи обикновено разширяване на господстващото положение на даден пазар чрез лостов ефект към съседен пазар, дори ако това разширяване води до изчезването или изтласкването на конкуренти.

124 С първата част на второто основание жалбоподателите твърдят, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като в точки 175 и 197 от обжалваното решение е приел, че обстоятелствата, свързани с вероятните последици от поведението на Google, обобщени в точки 169—174 от това решение, могат да определят дали то е участвало в конкуренция, основана на качествата.

125 По-конкретно жалбоподателите отбелязват, че в точки 195 и 196 от обжалваното решение Общият съд е признал, че съображение 341 от спорното решение не е достатъчно, за да се прецени основателността на разглежданото поведение, тъй като описанието в него е изведено „само от отстраняващия ефект“ на поведението на Google, но е посочил, че това съображение трябва да се разглежда във връзка със съображение 342 от това решение, в което са посочени три обстоятелства. В точки 169, 175, 196, 197, 219 и 283 от това решение Общият съд приел, че тези обстоятелства са релевантни за квалифицирането на разликата в третирането между Google и неговите конкуренти като отклонение от конкуренцията, основана на качествата.

126 Според жалбоподателите тези три обстоятелства не се отнасят до естеството на поведението на Google, а до мащаба и източниците на трафика на търсенията и до предполагаемите вероятни последици от това поведение. Следователно те не представлявали валидно основание за произнасяне по въпроса дали Google се е отклонило от конкуренцията, основана на качествата, тъй като е запазило за себе си третиране, различно от това, което е приложило спрямо конкурентите си.

127 В писмената си реплика жалбоподателите уточняват, че макар факторите, които са взети предвид, за да се установи отклонение от конкуренцията, основана на качествата, да не трябва да се отнасят само до естеството на разглежданото поведение, те все пак трябва да позволяват да се квалифицира това естество. Така, противно на поддържаното от Комисията, не били достатъчни обикновени фактори, съпътстващи това поведение.

128 С втората част на второто основание жалбоподателите поддържат, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като неправомерно е „пренаписал“ спорното решение. Всъщност той изтъкнал три допълнителни мотива, които не се съдържали в това решение, за да запълни празнота в мотивите му и да обясни по какъв начин разглежданото поведение се е отклонило от конкуренцията, основана на качествата. Тези три допълнителни мотива били, първо, по-строг правен критерий за предприятията, които имат „супергосподстващо“ положение (т. 180, 182 и 183 от обжалваното решение), второ, фактът, че било необичайно за търсачка на Google да ограничи „обхвата на

резултатите само до нейните резултати“, с мотива че Google било отворено за показване на резултати за цялото съдържание (т. 176—184), и трето, описанието на укоримото поведение като попадащо в обхвата на дискриминационно третиране (т. 124, 237, 240, 279 и 284—289).

129 В писмената си реплика, на първо място, жалбоподателите оспорват забележката на Комисията, че Общият съд е изтъкнал само за изчерпателност два от тези мотиви, а именно този относно необичайността на поведението на Google (т. 176—179 от обжалваното решение) и този относно прилагането на по-строг правен критерий поради „свръхгосподстващото положение“ на Google (т. 180). На второ място, жалбоподателите отхвърлят идеята, че твърдението на Общия съд, че Google е променило поведението си (т. 181—184), представлява само „допълнителни разяснения“, както предложила и Комисията.

130 С третата част на второто основание жалбоподателите твърдят, че изтъкнатите от Общия съд допълнителни мотиви, както са изложени във втората част на второто основание, за да обясни защо Google не е участвало в конкуренция, основана на качествата, във всички случаи са неправилни от правна гледна точка.

131 С първото оплакване жалбоподателите твърдят, че в точки 180, 182 и 183 от обжалваното решение Общият съд е приложил погрешен правен критерий, като се е основал на понятието за „свръхгосподстващо“ положение, за да прецени основателността на поведението на Google. На първо място обаче, степента на господстващо положение била ирелевантна за установяване на наличието на злоупотреба с господстващо положение като такава по смисъла на член 102 ДФЕС. Второ, Общият съд неправилно приел, че поради „свръхгосподстващото“ положение на Google при преценката на поведението на Google от гледна точка на член 102 ДФЕС трябва да се вземе предвид правилото за равно третиране на доставчиците на достъп до интернет, предвидено в Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (ОВ L 310, 2015 г., стр. 1). Квалифицирането на Google като „свръхгосподстващо“ или „входна врата към интернет“ не можело да разшири прилагането на това правило за равно третиране, така че да въведе по-широки задължения по посочения член 102 ДФЕС.

132 С второто оплакване жалбоподателите поддържат, че в точки 176—179 от обжалваното решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че не е нормално търсачка да показва само собствените си резултати. Те оспорват и твърденията на Общия съд в точки 181—184 от това решение, тъй като нямало промяна в поведението на Google, която да прави още по-очевидно отклонение от конкуренцията, основана на качествата.

133 С третото оплакване жалбоподателите твърдят, че в точки 71, 124, 237, 240, 279 и 284—288 от обжалваното решение Общият съд неправилно е квалифицирал поведението на Google като дискриминационно.

134 Първо, Общият съд не възприел последователен подход при определянето на двата елемента, които били третирани по дискриминационен начин. В точка 285 от обжалваното решение в анализа си на твърдяната дискриминация Общият съд изразил несъгласие с

различното третиране на резултатите от Google в зависимост от това дали са получени от неговия сравнител на продукти, или от конкурентни сравнители на продукти. За сметка на това в точка 575 от обжалваното решение в анализа си на обективната обосновка той приел, че загрижеността на Комисията в спорното решение била да гарантира равно третиране между два вида резултати на Google, тоест генеричните и специализираните резултати.

135 Второ, Общият съд допуснал грешка, като не установил, че Google е направило произволна разлика в третирането, тъй като самият факт на различно третиране не бил достатъчен, за да се заключи, че е налице дискриминация. Според жалбоподателите не е произволно за търсачка да действа единствено като производител на собствените си резултати, основани на нейните данни и алгоритми. Освен това невъзможността на Google да показва специализирани резултати на трети лица със същата надеждност и същото качество като собствените си резултати, била релевантна обективна разлика. Поради същите съображения критиката на Общия съд, изразена в точки 287, 291 и 292 от обжалваното решение, че специализираните резултати за продукти с произход от трети лица не се ползват от същото третиране като тези на Google, дори да са особено релевантни, била неоснователна. В качеството на производител на резултати от търсене Google показвало най-добрите резултати, които може да произведе. Освен това жалбоподателите поддържат, че макар да са упрекнати, че са третирали по различен начин два вида резултати на Google, както следвало от точка 575 от обжалваното решение, тази разлика се основавала и на обективни и разумни съображения.

136 В писмената си реплика жалбоподателите уточняват, че предприятие с господстващо положение се отклонява от конкуренцията, основана на качествата, ако засяга качеството на услугата си и действа срещу интереса си.

137 Комисията, PriceRunner, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV и Twenga оспорват доводите на жалбоподателите и поддържат, че второто основание за обжалване трябва да се отхвърли като отчасти недопустимо и неотносимо, и при всички случаи по същество.

б) Съображения на Съда

138 С второто основание за обжалване жалбоподателите твърдят, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Комисията е установила, че разглежданото поведение не представлява конкуренция, основана на качествата.

139 В това отношение в точки 166 и 167 от обжалваното решение Общият съд припомня, че за да заключи, че е налице нарушение на член 102 ДФЕС Комисията се е позовала не просто на практики с лостов ефект, а е приела, че посредством този ефект Google се е опряло на своето господстващото положение на пазара на обикновеното търсене, за да фаворизира своята услуга за сравняване на продукти на пазара на специализираното търсене за сравняване на продукти, валоризирайки позиционирането и представянето на своя сравнител и резултатите от него върху своите общи страници с резултати спрямо услугите на конкурентните сравнители на продукти.

140 В точка 168 от обжалваното решение Общият съд уточнява, че в точка 344 от спорното решение Комисията е отбелязала, че резултатите от конкурентните сравнители на продукти можело да се показват само като генерични резултати, тоест като обикновени сини линкове, които освен това алгоритмите за корекция са можели да подредят по-назад в общите страници с резултати на Google, докато резултатите от сравнителя на продукти

на Google са били позиционирани на видно място горе върху тези общи страници с резултати, представени в обогатен формат и неподлежащи на изместване назад от тези алгоритми. Общият съд добавя, че според Комисията тези практики водят до разлика в третирането под формата на фаворизиране от Google на собствения му сравнител на продукти.

141 В точки 169—173 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че в части 7.2.2—7.2.4 от спорното решение Комисията е обяснила по-специално, че поради наличието на три специфични обстоятелства това фаворизиране може да доведе до отслабване на конкуренцията на пазара. Той излага анализа на Комисията относно тези три обстоятелства, споменати също в точка 196 от това решение, които са, първо, важността на трафика, генериран от обикновената търсачка на Google за сравнителите на продукти, второ, поведението на ползвателите, извършващи търсене в интернет, и трето, обстоятелството, че отклоненият трафик от общите страници с резултати на Google представлява голяма част от трафика към конкурентните сравнители на продукти и не може действително да бъде заместен от други източници.

142 В точка 174 от обжалваното решение Общият съд приема, че Комисията не е допуснала грешка при прилагане на правото, като е заключила, че важността на трафика на Google от общите му страници за търсене и невъзможността той да бъде ефективно заместен, предвид данните от контекста, припомнени в точки 168—173 от това решение, представляват релевантни обстоятелства, които могат да характеризират наличието на практики, несъответстващи на конкуренцията, основана на качествата.

143 В точка 175 от обжалваното решение Общият съд приема, че Комисията не се е ограничила да констатира наличието на лостов ефект, а е квалифицирала от правна страна практиките на Google, които съпътстват този ефект, като се е основала на релевантни критерии. Така той приема, че ако се допусне, че фаворизирането и неговите последици, идентифицирани с оглед на специфичните обстоятелства на засегнатите пазари, са били надлежно доказани от Комисията, което следва да бъде проверено впоследствие от Общия съд, същата с основание е заключила, че това фаворизиране се отклонява от конкуренцията, основана на качествата.

144 В точка 189 от обжалваното решение Общият съд добавя, че този извод не се опровергава от доводите на CCIA, че поради липсата на ясен правен критерий, формулиран в спорното решение, се нарушавал принципа на правна сигурност. В това отношение в точка 195 от това решение той отбелязва, че в съображение 341 от това решение наистина се излагат причините, поради които разглежданите практики се отклоняват от конкуренцията, основана на качествата, като по същество се посочва, от една страна, че тези практики са отклонили трафика и от друга страна, че те могат да имат антиконкурентни последици. Така с това съображение, разглеждано само по себе си, от наличието на произтичащ от тези практики отстраняващ ефект Комисията явно е заключила, че те се отклоняват от конкуренцията, основана на качествата.

145 В точка 196 от обжалваното решение обаче Общият съд приема, че съображение 341 трябва да се разглежда във връзка със съображение 342 от спорното решение, в което, „за да докаже защо поведението съставлява злоупотреба и излиза извън полето на конкуренцията, основана на качествата“, Комисията е посочила, че разглежданите практики се изразяват във фаворизиране от Google на неговия собствен сравнител на продукти в ущърб на конкурентните сравнители и че това фаворизиране се вписва в особен

контекст. В последното съображение били изложени множество данни, които Комисията е взела предвид, за да докаже защо разглежданата практика се отклонява от конкуренцията, основана на качествата, и по-специално трите специфични обстоятелства, изложени в части 7.2.2—7.2.4 от спорното решение и припомнени в точки 170—173 от решението на Общия съд.

146 Така в точка 197 от обжалваното решение Общият съд приема, че анализът на Комисията, който в крайна сметка води до констатацията за злоупотреба посредством лостов ефект, позволява да се заключи, че е налице нарушение, като се опира, от една страна, на будещи подозрение елементи с оглед на конкурентното право, които липсвали в случай на отказ да се предостави достъп, по-специално необоснована разлика в третирането, и от друга страна, на конкретни обстоятелства, свързани с естеството на инфраструктурата, стояща в основата на тази разлика в третирането, в случая важността на трафика на Google от общите му страници за търсене и липсата на ефективно заместване.

1) По първата част на второто основание

147 С първата част на второто основание жалбоподателите по същество упрекват Общия съд, че в точки 175 и 197 от обжалваното решение е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че трите специфични обстоятелства, посочени в точки 169—174 и 196 от това решение, са релевантни, за да се определи дали разглежданото поведение представлява конкуренция, основана на качествата.

i) По допустимостта

148 Комисията счита, че първата част на второто основание е недопустима. Всъщност жалбоподателите не можели да изтъкват за първи път пред Съда, че тези три обстоятелства, изложени в част 7.2 от спорното решение, се отнасяли до възможността разглежданото поведение да е в състояние да ограничи конкуренцията, а не че то не представлява конкуренция, основана на качествата.

149 За произнасяне по така повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост следва да се отбележи, че с първата част на второто основание жалбоподателите оспорват част от отговора на Общия съд на петото основание от първоинстанционната жалба, изложено в точки 169—175 и 197 от обжалваното решение.

150 Съгласно направеното в точка 136 от това решение обобщение, с първата част на това пето основание жалбоподателите поддържали, че в спорното решение не са установени елементи в поведението на Google — изразяващо се във въвеждане на подобрения на качеството на услугата му за търсене в интернет — които да се отклоняват от конкуренцията, основана на качествата.

151 С първата част на второто основание за обжалване жалбоподателите оспорват тълкуването и прилагането на правото на Съюза от Общия съд, в резултат на което в точки 175 и 197 от обжалваното решение той е констатирал, че Комисията не се е основала само на наличието на отстраняващ ефект, произтичащ от разглежданите практики, за да заключи, че те се отклоняват от конкуренция, основана на качествата.

152 В това отношение следва да се припомни, че съгласно практиката на Съда да се позволи на страна да изтъкне за първи път пред него основание, на което не се е позовала пред Общия съд, би означавало да ѝ се позволи да сезира Съда със спор с по-широк обхват от този, който е бил разгледан от Общия съд. В производството по обжалване правомощията на Съда по принцип се свеждат до проверка на преценката на Общия съд въз основа на обсъдените пред него основания. Довод, който не е бил изтъкнат в първоинстанционното производство, обаче не е ново основание, което е недопустимо в производството по обжалване, ако представлява само допълнение на вече изтъкнати доводи в рамките на основание, посочено в жалбата пред Общия съд (решение от 9 декември 2020 г., Groupe Canal +/Комисия, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, т. 28 и цитираната съдебна практика).

153 Освен това основание за обжалване трябва да цели отмяната не на оспореното в първоинстанционното производство решение, а на решението на Общия съд, чиято отмяна се иска, тъй като в противен случай ще бъде недопустимо, като съдържа доводи, насочени конкретно към установяване на грешката при прилагане на правото, с която е опорочено това съдебно решение. Така е допустимо жалбоподателят да обжалва решението на Общия съд на основания, произтичащи от самото обжалвано съдебно решение и насочени към оспорване, от правна гледна точка, на неговата правилност (решение от 25 януари 2022 г., Комисия/European Food и др., C-638/19 P, EU:C:2022:50, т. 77 и цитираната съдебна практика).

154 В случая, противно на поддържаното от Комисията, доводите, развити от жалбоподателите в рамките на първата част на второто основание, са тясно свързани с петото основание, изложено в жалбата в първоинстанционното производство, което поставя под въпрос констатациите, направени въз основа на съображение 341 от спорното решение, че тези практики излизат извън обхвата на конкуренцията, основана на качествата, и доколкото целят да докажат, че Общият съд неправилно е приел в точки 175 и 197 от обжалваното решение, че Комисията е квалифицирала от гледна точка на правото разглежданите практики, които съпътстват лостовия ефект, като се е основала на релевантни критерии, те представляват допълнение на това основание, а не ново основание, изтъкнато за първи път в рамките на производството по обжалване.

155 Освен това жалбоподателите не само възпроизвеждат доводите, изтъкнати в първоинстанционното производство, а твърдят, че отговаряйки на тези доводи, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото в обжалваното решение. Следователно, макар, както отбелязва Комисията, част от доводите на жалбоподателите да са изтъкнати за първи път пред Съда, това не променя факта, че те произтичат от самото обжалвано решение.

156 При това положение първата част на второто основание е допустима.

ii) По същество

157 След като в точки 164 и 165 от обжалваното решение припомня, че макар лостовите ефекти, практикувани от предприятие с господстващо положение, сами по себе си да не са забранени от член 102 ДФЕС и че материалното приложно поле на особената отговорност, която едно господстващо предприятие носи, трябва да се преценява с оглед на специфичните обстоятелства във всеки конкретен случай, доказващи отслабване на конкуренцията, в точки 166—175 от обжалваното решение Общият съд постановява, че в спорното решение Комисията не се е задоволила с констатиране на такъв лостов ефект, а е

квалифицирала от гледна точка на правото практиките на Google, които съпътстват този ефект, основавайки се на релевантни критерии, поради което не е допуснала грешка при прилагане на правото, като е приела, че разглежданото поведение, състоящо се във фаворизиране от страна на Google на неговия сравнител на продукти, не представлява конкуренция, основана на качествата.

158 Също така в точки 195—197 от обжалваното решение Общият съд приема, че Комисията не е направила извод за злоупотреба посредством лостов ефект от наличието на отстраняващи ефекти, произтичащи от тези практики, а е основала анализа си, от една страна, на бъдещи подозрение елементи с оглед на конкурентното право, по-специално необоснована разлика в третирането, и от друга страна, на специфични обстоятелства относно естеството на инфраструктурата, стояща в основата на тази разлика в третирането, което действително ѝ позволило да заключи, че е налице нарушение на член 102 ДФЕС.

159 Що се отнася до конкретните обстоятелства, посочени от Комисията в спорното решение и изложени в точки 169—173 от обжалваното решение, първото от тези обстоятелства се отнася до важността на трафика, генериран от обикновената търсачка на Google за сравнителите на продукти. Общият съд отбелязва по-специално, че Комисията е обяснила, че този трафик позволява възползване от положителните мрежови ефекти, тъй като колкото повече посещения от интернет потребители има даден сравнител на продукти, толкова по-релевантен и полезен става той със своите услуги и повече търговците са склонни да прибягнат до тях. Той добавя, че загубата на този трафик може да доведе до порочен кръг и в крайна сметка до напускане на пазара.

160 Второто обстоятелство е поведението на ползвателите, когато извършват търсене в интернет. Общият съд по-специално посочва, че Комисията е уточнила, че тези ползватели обикновено се концентрират върху първите три до пет резултата от търсенето и обръщат малко или не обръщат никакво внимание на следващите резултати, и по-специално на резултатите, показвани под непосредствено видимата част на екрана, и че са склонни да предположат, че най-видимите резултати са най-релевантни, независимо от действителната им релевантност.

161 Третото обстоятелство е влиянието на отклонения трафик. Според Общия съд Комисията е подчертала, че този трафик представлявал голяма част от трафика към услугите на конкурентните сравнители на продукти и не можел да бъде ефективно заместен от други източници, включително текстови реклами, мобилни приложения, директен трафик, препращания към партньорски сайтове, социални мрежи или други търсачки.

162 Както става ясно от точки 174 и 197 от обжалваното решение Общият съд приема, че Комисията не е допуснала грешка при прилагане на правото, като е заключила, че важността на трафика на Google от общите му страници за търсене и невъзможността той да бъде ефективно заместен, предвид данните от контекста, припомнени в точки 168—173 от това решение, представляват релевантни обстоятелства, които могат да характеризират наличието на практики, които не спадат към конкуренция, основана на качествата.

163 За да се прецени дали така изложените съображения на Общия съд са опорочени от грешка при прилагане на правото, както твърдят жалбоподателите, е важно да се припомни, че макар да възлага на предприятията с господстващо положение особената отговорност да не засягат със своето поведение ефективната и ненарушена конкуренция на вътрешния

пазар, член 102 ДФЕС обявява за неправомерно не господстващото положение, а само злоупотребата с него (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 128 и цитираната съдебна практика).

164 Всъщност член 102 ДФЕС няма за цел нито да попречи на дадено предприятие да завоюва господстващо положение на един или повече пазари въз основа на своите качества, нито цели да гарантира, че конкурентите, които са по-малко ефективни от заемащо такова положение предприятие, ще останат на пазара. Напротив, основаната на качествата конкуренция може по дефиниция да доведе до изчезването или изтласкването на конкуренти, които са по-малко ефективни и следователно по-малко привлекателни за потребителите с оглед по-специално на цените, продуктите, избора, качеството или нововъведенията (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 126 и 127 и цитираната съдебна практика).

165 За да може в даден случай да се приеме, че определено поведение трябва да се квалифицира като „злоупотреба с господстващо положение“, по принцип е необходимо да се докаже, че като прибягва до средства, различни от тези, които ръководят основаната на качествата конкуренция между предприятията, това поведение има за действителен или потенциален ефект ограничаването на тази конкуренция чрез отстраняване на също толкова ефективни конкурентни предприятия на съответния или съответните пазари или като възпрепятства развитието им на тези пазари, като се има предвид, че последните могат да бъдат както пазарите, на които е притежавано господстващото положение, така и свързани или съседни пазари, където посоченото поведение е насочено да породи своите настоящи или потенциални последици (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 129 и цитираната съдебна практика).

166 Това доказване, което може да включва използването на различни рамки за анализ в зависимост от вида на разглежданото в дадения случай поведение, трябва обаче да се осъществи при всяко положение с оглед на всички релевантни фактически обстоятелства, независимо дали се отнасят до самото поведение, до съответния пазар или пазари или до функционирането на конкуренцията на този пазар или тези пазари. Освен това посоченото доказване трябва да има за цел, въз основа на точни и конкретни елементи на анализ и доказателства, да установи, че посоченото поведение може най-малкото да породи отстраняващ ефект (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 130 и цитираната съдебна практика).

167 Освен поведението, което има за последица действително или потенциално ограничаване на основаната на качествата конкуренция чрез отстраняването на равностойни по ефективност конкурентни предприятия на съответния пазар или пазари, като „злоупотреба с господстващо положение“ може да се квалифицира и поведение, за което е доказано, че има за действителен или потенциален резултат или дори за цел да попречи на един предварителен етап, чрез въвеждането на бариери за навлизане на пазара или чрез използването на други блокиращи мерки или на други средства, различни от тези, които ръководят основаната на качествата конкуренция, потенциални конкурентни предприятия дори само да имат достъп до този пазар или пазари и по този начин да възпрепятства развитието на конкуренцията на тези пазари в ущърб на потребителите, като ограничава производството, разработването на алтернативни продукти или услуги или нововъведения (решение от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, т. 131 и цитираната съдебна практика).

168 От тази съдебна практика следва, че сред релевантните фактически обстоятелства са не само свързаните със самото поведение, но и тези на съответния пазар или съответните пазари или на функционирането на конкуренцията на този пазар или пазари. Така за релевантни трябва да се считат обстоятелства, свързани с контекста, в който е приведено в действие поведението на предприятието с господстващо положение, каквито са характеристиките на съответния сектор.

169 Налага се обаче изводът, че специфичните обстоятелства, изложени в точки 169—173 от обжалваното решение, представляват елементи от контекста, в който функционира общата интернет търсачка на Google и услугите за сравняване на продукти, и в рамките на който разглежданото поведение е било приведено в действие.

170 По-специално, противно на поддържаното от жалбоподателите, тези обстоятелства не са свързани само с последиците от разглежданите практики или с елементите, които само съпътстват тези практики, а както отбелязва Общият съд в точка 174 от обжалваното решение, те могат да характеризират наличието на практики, несъответстващи на конкуренцията, основана на качествата.

171 Всъщност посочените обстоятелства били релевантни за правната квалификация на разглежданите практики — а именно, от една страна, по-благоприятните позициониране и представяне на специализираните резултати на Google върху неговите общи страници с резултати спрямо резултатите от конкурентните сравнители на продукти, и от друга страна, успоредното класиране назад на резултатите от конкурентните сравнители посредством алгоритмите за корекция — тъй като те позволяват тези практики да се поставят в контекста на двата съответни пазара и на функционирането на конкуренцията на тези пазари и по този начин да докажат, че потенциалният отстраняващ ефект на пазара надолу по веригата, а именно специализираното търсене за сравняване на продукти, и успехът на услугата на Google за сравняване на продукти на този пазар след привеждане в действие на тези практики, посочени в спорното решение, се дължат не на качествата на тази услуга, а на същите тези практики в съчетание с установените специфични обстоятелства.

172 Така Общият съд по никакъв начин не е смесил анализа на разглежданото поведение, за да определи дали то се отклонява от конкуренцията, основана на качествата, с анализа на последиците от това поведение. Напротив, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 143 от заключението си, от съображенията в точки 168—175 от обжалваното решение е видно, че Общият съд подробно е разгледал въпроса дали в оспореното решение Комисията е успяла да направи законосъобразен извод, че оспорваните практики като такива, а не само техните последици, могат да се квалифицират като практики, отклоняващи се от конкуренцията, основана на качествата.

173 От изложените съображения следва, че точки 175 и 197 от обжалваното решение не са опорочени от грешка при прилагане на правото.

174 Следователно първата част на второто основание трябва да се отхвърли.

2) По втората и третата част на второто основание

175 С втората част на второто основание за обжалване жалбоподателите упрекват Общият съд, че за да докаже наличие на отклонение от средствата за конкуренция, основана на качествата, е използвал мотиви, които не се съдържат в оспореното решение, и че по този начин е заменил съображенията на Комисията със свои собствени, с което е допуснал грешка при прилагане на правото. Тези допълнителни мотиви се отнасяли, първо, до по-строг правен критерий за преценка на „супергосподстващите“ предприятия (т. 180, 182 и 183 от обжалваното решение), второ, до преценката, че с оглед на по принцип отворената инфраструктура на търсачката на Google е „анормално“ някои собствени резултати от специализирано търсене да се фаворизират спрямо конкурентни резултати от търсенето (т. 176—184), и трето, до преценката, че разглежданото поведение е дискриминационно (т. 71, 124, 237, 240, 279 и 284—289).

176 С третата част на второто основание жалбоподателите поддържат, че при всички случаи тези допълнителни мотиви са юридически неправилни.

177 На първо място, следва да се разгледат доводите на жалбоподателите, с които те поддържат във втората част на второто основание, че квалифицирането на укоримото поведение като дискриминационно третиране не се съдържа в спорното решение, а в третата част — че при всички случаи това квалифициране е погрешно.

178 Първо, противно на доводите на жалбоподателите, които се позовават на точки 71, 124, 237, 240, 279, 284—289 и 316 от обжалваното решение, от тези точки не следва, че Общият съд е добавил квалификация на разглежданото поведение към възприетата от Комисията.

179 Всъщност, от една страна, в точки 71 и 124 от обжалваното решение Общият съд не е квалифицирал това поведение. В първата от тези точки той само обобщава разпореждането за преустановяване на оспореното поведение и въздържане, посочено в член 3 от разпоредителната част на спорното решение. Във втората точка той излага начина, по който ще разгледа доводите на жалбоподателите, като посочва, че ще провери дали е налице разликата в третирането, която е в основата на възприетата от Комисията квалификация като фаворизиране, а именно наличието или липсата на дискриминация, проведена от Google в полза на собствената му услуга за специализирано търсене.

180 От друга страна, от точки 237, 240, 279 и 284—289 от обжалваното решение е видно, че Общият съд е разгледал възприетата от Комисията квалификация на разглежданото поведение. Така в посочените точки 237 и 240, основавайки се на спорното решение, Общият съд по същество потвърждава преценката на Комисията, че разглежданите практики, изразяващи се в положителни действия на дискриминация при третирането на резултатите на сравнителя на продукти на Google, са самостоятелна форма на злоупотреба посредством лостов ефект от доминиран пазар, характеризиращ се със значителни бариери пред навлизането, а именно пазара на услугите за обикновено търсене. Освен това в посочените точки 279 и 284—289 Общият съд разглежда констатираната от Комисията разлика в третирането, що се отнася по-специално до позиционирането и представянето на Product Universals, за да провери дали Комисията е могла основателно да заключи, че е налице дискриминация. Точка 316 от обжалваното решение спада към частта от това решение, посветена на тази проверка, що се отнася до Shopping Units.

181 Така от тези точки, на които се позовават жалбоподателите, като ги цитират отделно от останалите точки от частта от мотивите на Общия съд, към която те спадат, става ясно, че Общият съд е основал мотивите си на спорното решение и е потвърдил възприетата от Комисията квалификация, без да добавя нова класификация, която не се основава на това решение.

182 Второ, следва да се провери дали, както твърдят жалбоподателите, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че е налице дискриминация, без да установи, че Google е извършило произволно разграничение в третирането.

183 Както следва по същество от точки 168—174, 237, 240, 279 и 284—289 от обжалваното решение, Общият съд най-напред отбелязва, че според Комисията разглежданото поведение се състои в различно третиране на резултатите на сравнителите на продукти според това дали те произхождат от сравнителя на Google, или от конкурентни сравнители, що се отнася до представянето и позиционирането върху общите страници с резултати, и води до разлика в третирането под формата на фаворизиране, предоставено от Google на неговия сравнител.

184 По-нататък Общият съд подчертава, че поради наличието на посочените от нея три специфични обстоятелства Комисията е счела, че това фаворизиране може да доведе до отслабване на конкуренцията на пазара и че то може да се квалифицира от гледна точка на правото като поведение, което не спада към конкуренцията, основана на качествата.

185 Накрая, Общият съд приема, че разглежданото поведение е приведено в действие чрез използването на лостов ефект, изразяващ се в това, че Google управлява господстващото си положение на пазара нагоре по веригата на услугите за обикновено търсене в интернет, характеризиращ се със значителни бариери пред навлизането, за да се снабди с конкурентни предимства на пазара надолу по веригата на услугите за специализирано търсене, на който то не е имало такова положение, като при това е фаворизирало собствената си услуга за сравняване на продукти.

186 Важно е да се уточни, че по принцип не може да се приеме, че предприятие с господстващо положение, което прилага към своите продукти или услуги по-благоприятно третиране от това, което предоставя на продуктите на своите конкуренти, независимо от обстоятелствата в конкретния случай, възприема поведение, което се отклонява от конкуренцията, основана на качествата.

187 В случая обаче, потвърждавайки анализа на Комисията, Общият съд не се е задоволил да отбележи наличието на подобно по-благоприятно третиране от страна на Google на собствената му услуга за сравняване на продукти, а е установил, че с оглед на характеристиките на пазара нагоре по веригата и на установените специфични обстоятелства разглежданото поведение, с неговите два елемента, а именно представянето по по-забележим начин на собствените му резултати и класирането назад на резултатите на конкурентните оператори, е дискриминационно и не представлява конкуренция, основана на качествата.

188 Що се отнася до доводите на жалбоподателите, с които те по същество се позовават на неспособността на Google да показва специализирани резултати на трети лица със същата надеждност и същото качество като собствените си резултати, тези доводи трябва да се

отхвърлят в приложение на съдебната практика, припомнена в точка 61 от настоящото решение, тъй като с тях жалбоподателите оспорват направената от Общия съд преценка на фактите, без да твърдят изопачаване.

189 Следва да се отхвърлят и доводите на жалбоподателите, с които те твърдят, препращайки към точки 285 и 575 от обжалваното решение, че Общият съд не е възприел последователен подход при определянето на двата елемента, които били третирани по дискриминационен начин.

190 По-конкретно в точка 285 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че приложеното от Google различно третиране се извършва в зависимост от произхода на резултатите, а именно в зависимост от това дали идват от конкурентни сравнители на продукти или от неговия сравнител, като Google фаворизира последния спрямо първите, а не даден вид резултати спрямо друг в зависимост от съдържанието им.

191 В точка 575 от обжалваното решение в своя анализ на обективната обосновка Общият съд действително приема, че Комисията е търсила единствено равно третиране от гледна точка на позиционирането и представянето между два вида резултати на Google. Все пак от частта от съображенията на Общия съд, в която се съдържа тази точка, и по-специално от точки 574 и 576 от това решение, става ясно, че Комисията упреква Google, че не е приложило същото третиране по отношение на резултатите от конкурентните сравнители на продукти, както по отношение на резултатите от неговия сравнител на продукти. Следователно позоваването на „двата вида резултати на Google“, посочено в точка 576 от това решение, представлява печатна грешка, доколкото освен това Общият съд многократно е споменавал, че поведението на Google се състои в различно третиране на резултатите в зависимост от техния произход, а не според съдържанието им.

192 Вследствие на това определянето на предмета на дискриминацията в обжалваното решение не е непоследователно и Общият съд не може да бъде упрекнат, че е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че разглежданото поведение може да се квалифицира като дискриминационно и не представлява конкуренция, основана на качествата.

193 При тези условия следва да се отхвърлят доводите на жалбоподателите, с които те поддържат във втората част на второто основание, че квалифицирането на укоримото поведение като дискриминационно третиране не се съдържа в спорното решение, а в третата част на второто основание — че това квалифициране при всички случаи е неправилно.

194 На второ място, във втората част на второто основание жалбоподателите изтъкват, че в точки 176—184 от обжалваното решение Общият съд е изложил две други допълнителни съображения, които не се съдържат в спорното решение, а именно, от една страна, по-строг правен критерий за преценка на „свръхгосподстващите“ предприятия, и от друга страна, че с оглед на по принцип отворената инфраструктура на търсачката на Google е „анормално“, че някои резултати от специализирано търсене на Google са били фаворизирани в сравнение с конкурентните резултати от търсения. В третата част на второто основание жалбоподателите поддържат, че при всички случаи тези съображения са неоснователни.

195 В това отношение е вярно, че в точки 176—184 от обжалваното решение Общият съд излага съображения, които не произтичат от мотивите на спорното решение. Същото се отнася и за тези, свързани с необичайността на поведението на Google и с неговото свръхгосподстващо положение на пазара на обикновеното търсене, както и с тези, които се отнасят до задължението за недискриминационно третиране, произтичащо от разпоредбите на Регламент 2015/2120.

196 При все това, макар единствените съображения, които Общият съд изрично е представил като изложени за изчерпателност, да са тези в точка 180 от обжалваното решение, съображенията в точки 176—179 и 181—184 от обжалваното решение също са изложени от съображения за изчерпателност.

197 Всъщност в точки 175 и 185 от обжалваното решение Общият съд приема по същество, че ако се допусне, че фаворизирането и последиците от него, идентифицирани с оглед на специфичните обстоятелства на засегнатите пазари, са били надлежно доказани от Комисията, тази институция правилно е приела, че това фаворизиране се отклонява от конкуренцията, основана на качествата. Този извод в края на точка 185 от това решение само препраща към съображенията, съдържащи се в точки 170—173 от посоченото решение, без да препраща към критикуваните от жалбоподателите допълнителни съображения, формулирани от Общия съд в точки 176—184 от същото решение.

198 Освен това, както следва от точка 192 от настоящото решение, тези съображения не са били необходими, за да се потвърди преценката, че разглежданото поведение може да се счита от правна гледна точка за непопадащо в обхвата на конкуренцията, основана на качествата.

199 Вследствие на това трябва да се отхвърлят като неотносими оплакванията на жалбоподателите, повдигнати във втората и третата част на второто основание, с които те критикуват точки 176—184 от обжалваното решение, и при това положение тези две части трябва да се отхвърлят в своята цялост.

200 С оглед на всички изложени по-горе съображения второто основание трябва да се отхвърли изцяло.

3. По третото основание

201 С третото основание, състоящо се от три части, жалбоподателите изтъкват, че Общият съд е допуснал грешки при прилагане на правото при анализа на причинно-следствената връзка между твърдяната злоупотреба и нейните вероятни последици.

202 С първата част на третото основание жалбоподателите твърдят, че в случая Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 377—379 от обжалваното решение е приел, че задължението да извърши съпоставителен анализ се носи от Google, а не от Комисията. С втората част на третото основание те твърдят, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 374, 376 и 525 от това решение е приел, че съпоставителният сценарий за злоупотреба, състояща се в съчетаване на две законосъобразни практики, изисква премахването на тези две практики. С третата част на третото основание те твърдят, че погрешният подход на Общия съд относно това какво представлява правилен съпоставителен сценарий, е довел до невалидност на преценката му в точка 572 от обжалваното решение на обективните основания и на последиците от съответното поведение.

а) По допустимостта

203 BEUC, VDZ, Ladenzeile и BDZV поддържат, че третото основание е недопустимо. Те твърдят, че с това основание жалбоподателите целят да оспорят направената от Общия съд преценка на доказателствата, по-специално на двата съпоставителни сценария, които те са представили в хода на административното производство, или се ограничават да повторят вече изложени пред Общия съд доводи. От своя страна, без формално да повдига възражение за недопустимост, Комисията изтъква, че преценката на Общия съд на тези съпоставителни сценарии е окончателно установена в точки 369—376 от обжалваното решение, при липсата на каквото и да било твърдение за изопачаване от страна на жалбоподателите.

204 В писмената си реплика жалбоподателите изтъкват, че третото основание е допустимо. Те уточняват, че критиките им в рамките на това основание се отнасят до неправилната преценка на Общия съд на правната концепция за съпоставителния анализ в особения контекст на поведение, включващо няколко практики, чийто комбиниран ефект засяга конкуренцията, основана на качествата, което представлявало елемент от фактическия състав на грешка при прилагане на правото.

205 Важно е да се отбележи, на първо място, че както бе припомнено в точка 61 от настоящото решение, компетентността на Съда, който се произнася по жалба срещу постановено от Общия съд решение, е ограничена до правните въпроси, като освен в случай на изопачаването им преценката на фактите и на доказателствата не представлява въпрос, който подлежи на контрол от Съда.

206 Въпросите, от една страна, дали съществува системно задължение за Комисията да извърши съпоставителен анализ по делата, попадащи в приложното поле на член 102 ДФЕС, и от друга страна, на какви критерии трябва да отговаря подобен сценарий, за да може да отрази това, което би се случило при липсата на твърдяната злоупотреба в конкретния случай на поведение, състоящо се от няколко практики, чийто комбиниран ефект е част от фактическия състав на нарушение на конкуренцията, основана на качествата, са обаче правни въпроси, които могат да бъдат предмет на контрол от Съда в рамките на производство по обжалване.

207 На второ място, както следва от постоянната практика на Съда, когато жалбоподател оспорва тълкуването или прилагането на правото на Съюза от Общия съд, разгледаните в първоинстанционното производство правни въпроси могат отново да бъдат обсъдени в производството по обжалване. Всъщност, ако жалбоподателят не може да основе жалбата си на вече изложени пред Общия съд основания и доводи, производството по обжалване отчасти би се обезсмислило (вж. в този смисъл решение от 19 октомври 2023 г., Aquino/Парламент, C-534/22 P, EU:C:2023:802, т. 69 и 70 и цитираната съдебна практика).

208 Освен това в случая жалбоподателите не само възпроизвеждат доводите, изтъкнати в първоинстанционното производство, а твърдят, че отговаряйки на тези доводи, Общият съд е опорочил обжалваното решение с грешки при прилагане на правото.

209 От това следва, че третото основание е допустимо.

б) По същество

1) По първата част на третото основание

i) Доводи на страните

210 С първата част на третото основание жалбоподателите твърдят, че в точки 377—379 от обжалваното решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Google носи тежестта да извърши съпоставителен анализ, тъй като Комисията е приела, че са налице потенциални, а не реални антиконкурентни последици. При липсата на съпоставителен анализ, извършен от Комисията, твърденията ѝ относно антиконкурентните последици от поведението, за което се твърди, че е злоупотреба, оставали абстрактни, тъй като не съществувала никаква референтна основа, позволяваща да се преценят тези последици.

211 С първото оплакване жалбоподателите изтъкват, че Общият съд се е отклонил незаконосъобразно от спорното решение, като е приел, че в него са възприети потенциални, а не реални антиконкурентни последици. Всъщност в съображение 462 от това решение Комисията потвърдила, че твърдяната злоупотреба има реални, а не само потенциални последици, тъй като разглежданото поведение довело до намаляване на трафика от страниците на Google за генерично търсене към конкурентните сравнители на продукти. Впрочем самият Общ съд също се основал на тези реални последици върху трафика, като в точка 519 от обжалваното решение е заключил, че разглежданото поведение било годно да ограничи конкуренцията. При това положение при наличието на такива реални антиконкурентни последици Комисията е трябвало да извърши съпоставителен анализ.

212 С второто оплакване жалбоподателите твърдят, че независимо от това дали последиците от разглежданото поведение са реални, или потенциални, всяка оценка на тези последици изисква Комисията да извърши съпоставителен анализ, тъй като подобен анализ е вътрешноприсъщ на понятието за причинно-следствена връзка.

213 В това отношение жалбоподателите изтъкват, на първо място, че съдът на Съюза многократно е потвърждавал необходимостта Комисията да извършва съпоставителен анализ в контекста на член 101 ДФЕС, така че нямало никакво разумно основание за различен подход в контекста на член 102 ДФЕС.

214 На второ място, жалбоподателите изтъкват, че точка 21 от Съобщението относно насоки за приоритетите на Комисията по прилагането на член [102 ДФЕС] в областта на злоупотребата с практики на отстраняване на конкуренти, наложени от предприятия с господстващо положение (ОВ C 45, 2009 г., стр. 7) потвърждава, че предполагаемите злоупотреби по принцип трябва да се преценяват въз основа на реалистичен съпоставителен сценарий.

215 На трето място, жалбоподателите твърдят, че противно на това, което следва от точка 377 от обжалваното решение, в случая са съществували съпоставителни сценарии, основани на действителен контекст, а именно развитието на сходни пазари в държавите членки, в които Комисията не е установила наличие на злоупотреба. Освен това според жалбоподателите дори при липсата на такива сценарии Комисията не може да бъде освободена от

задължението да извърши съпоставителен анализ, за да обясни мотивирано какво би било вероятното положение без твърдяната злоупотреба. Така в случая липсата на „обективен анализ“ на съпоставителен сценарий е трябвало да представлява достатъчно основание за отмяна на спорното решение.

216 В писмената си реплика жалбоподателите оспорват твърдението на Комисията, че оплакванията им са неотносими. В отговор на доводите на Комисията относно, първо, неоспореното увеличаване на трафика към сравнителя на продукти на Google, на което се основава и констатацията за антиконкурентните последици от разглежданото поведение, второ, излагането на съображения в точки 377 и 378 от обжалваното решение за изчерпателност, и трето, неоспорения характер на въздействието на алгоритмите за класирането на генеричните резултати на Google върху трафика, констатирано от Общия съд в точка 393 от това решение, жалбоподателите изтъкват най-напред, че доколкото е прието, че разглежданото поведение е довело едновременно до намаляване и до увеличаване на трафика, оспорването на намаляването е достатъчно, за да се обори констатацията за увеличаването. По-нататък жалбоподателите оспорват, че мотивите на Общия съд в точки 377—379 от същото решение са изложени по съображения за изчерпателност и твърдят, че тези мотиви съдържат елементи, необходими за мотивирането. Накрая, жалбоподателите твърдят, че точка 393 от обжалваното решение е част именно от посочената в жалбата грешка, тъй като тя доказва, че Общият съд е приел, че намаляването на трафика към конкурентните сравнители на продукти не се дължи на разглежданото поведение като съчетание от двете практики, а само на една от тези практики, а именно използването на алгоритми за класиране на генеричните резултати.

217 Комисията, PriceRunner, Надзорният орган на EACT, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV и Twenga оспорват доводите на жалбоподателите и поддържат, че първата част на третото основание за обжалване е неотносима или при всички случаи неоснователна.

ii) Съображения на Съда

218 Точки 377—379 от обжалваното решение, оспорени в рамките на първата част на третото основание, се отнасят до анализа на Общия съд относно причинно-следствената връзка между разглежданото поведение и спада на трафика от общите страници с резултати на Google към конкурентните сравнители на продукти.

219 Що се отнася до първото оплакване, следва да се отбележи, че съображение 426 от спорното решение се съдържа в част 7.2 от него, отнасяща се до разглежданото поведение, и се отнася до анализа на въздействието на това поведение върху трафика, генериран от общите страници с общи резултати на Google към конкурентните сравнители на продукти, извършен от Комисията в част 7.2.3.2 от посоченото решение. В него Комисията установява спад на този трафик във всяка от тринадесетте страни от ЕИП, в които тези практики са били прилагани.

220 За сметка на това в част 7.3 от спорното решение Комисията анализира последиците от разглежданото поведение, които тя квалифицира като потенциални антиконкурентни последици, годни да засегнат конкурентната структура на съответните пазари. Както е посочено в точка 451 от обжалваното решение, тези потенциални последици се състоят в

риск конкурентните сравнители на продукти да преустановят дейността си, както и в отрицателно въздействие върху нововъведенията и върху възможността на потребителите да получат достъп до най-ефективните услуги.

221 При това положение данните относно промяната в трафика от общите страници с резултати на Google към конкурентните сравнители на продукти, както и към неговия сравнител на продукти, не са представлявали приети от Комисията реални антиконкурентни последици, а конкретни доказателства, на които се основава констатацията за потенциалните антиконкурентни последици от разглежданото поведение. Всъщност, както следва и от точки 445—450 и 454 от обжалваното решение, Общият съд приема, че след анализ на няколко етапа и след аргументирано мотивиране Комисията е направила извод за наличието на потенциални антиконкурентни последици върху пазарите на услугите за сравняване на продукти, като се е основала на конкретни доказателства относно развитието на трафика от общите страници с резултати на Google към конкурентните сравнители на продукти и към неговия сравнител на продукти, както и относно дела на този трафик в рамките на целия трафик на конкурентните сравнители на продукти. С това обаче Общият съд не се е отклонил от спорното решение, тъй като възприетите в това решение антиконкурентни последици остават потенциални, като същевременно са изведени от конкретни доказателства, основани на развитието на трафика.

222 Вследствие на това първото оплакване трябва да се отхвърли като неоснователно.

223 С второто оплакване жалбоподателите по същество искат да докажат, че Общият съд е обърнал тежестта на доказване, като е потвърдил спорното решение, без Комисията да е извършила съпоставителен анализ, за да установи причинно-следствената връзка между разглежданото поведение и неговите последици.

224 В това отношение най-напред следва да се отбележи, че тази причинно-следствена връзка спада към съществените елементи от фактическия състав на нарушението на конкурентното право, които Комисията трябва да докаже в съответствие с общите правила за събиране на доказателства, припомнени по-специално в точки 132—134 от обжалваното решение. По този начин Комисията трябва да посочи доказателствата, с които може надлежно да се установи наличието на елементите от състава на нарушението. За сметка на това предприятието, което изтъква основание за защита срещу констатирането на такова нарушение, трябва да докаже, че това основание за защита трябва да бъде уважено.

225 Точка 382 от обжалваното решение, която не е оспорена от жалбоподателите, допълва разсъжденията на Общия съд в това отношение, като посочва критериите, от които трябва да се ръководи разглеждането на причинно-следствената връзка. В нея се посочва, че за да установи реални или потенциални последици от разглежданите практики, Комисията може да се опира на други данни, получени при наблюдението на реалното развитие на пазара или пазарите, засегнати от тези практики. При установена взаимовръзка между посочените практики и промяната в конкурентното положение на тези пазари, с допълнителни данни — които могат да съдържат по-конкретно оценки на операторите на пазара, на техните доставчици, на техните клиенти, на професионални сдружения или сдружения на потребителите — би могла да се докаже причинно-следствената връзка между съответното поведение и развитието на пазара.

226 Именно на тези критерии за анализ се е основал Общият съд в точки 383—393 от това решение, за да разгледа конкретно причинно-следствената връзка между въпросното поведение и спада в трафика от общите страници с резултати на Google към по-голямата част от конкурентните сравнители на продукти — разглеждане, в края на което в точка 394 от посоченото решение Общият съд констатира, че Комисията е доказала, че съответните практики са довели до спад в трафика на генерично търсене към почти всички конкурентни сравнители на продукти.

227 В този контекст Общият съд приема в точка 379 от обжалваното решение, че в рамките на разпределянето на тежестта на доказване предприятието може да изведе на преден план съпоставителен анализ, за да оспори преценката на Комисията за потенциалните или реалните последици от съответното поведение.

228 Като е направил това обаче, Общият съд нито е прехвърлил тежестта на доказване, която носи Комисията, що се отнася до задължението да докаже причинно-следствената връзка между разглежданото поведение и неговите последици, нито е изключил полезния характер на съпоставителен анализ. Той само е констатирал, че Комисията може да се основе на съвкупност от доказателства, без да е длъжна системно да прибягва до един-единствен инструмент, за да докаже наличието на такава причинно-следствена връзка.

229 Този подход освен това е в съответствие с практиката на Съда, цитирана в точки 165—167 от настоящото решение.

230 Следователно, доколкото се отнася до съображенията на Общия съд относно разпределянето на тежестта на доказване и полезността на съпоставителен анализ в рамките на релевантните от гледна точка на член 102 ДФЕС доказателства, второто оплакване трябва да се отхвърли като неоснователно.

231 Доколкото това оплакване се отнася до точки 377 и 378 от обжалваното решение, следва да се отбележи, че в тях Общият съд е приел, че в положение като разглежданото в случая идентифицирането на надежден съпоставителен сценарий за анализ на последиците от предполагаемо антиконкурентни практики може да се окаже произволно, дори невъзможно, и че за да докаже нарушение на член 102 ДФЕС, по-специално що се отнася до последиците от практиките върху конкуренцията, Комисията не може да бъде задължена да доказва систематично такъв съпоставителен сценарий.

232 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точка 171 от заключението си, тези точки от обжалваното решение са изложени за изчерпателност по-специално по отношение на точки 372—376 от обжалваното решение, поради което критиката на жалбоподателите в това отношение трябва да се отхвърли като неотносима.

233 Накрая, що се отнася до критиката на жалбоподателите, насочена срещу точка 393 от обжалваното решение, достатъчно е да се отбележи, че в нея Общият съд само констатира наличието на причинно-следствена връзка между видимостта на даден уебсайт в рамките на генеричните резултати на Google, зависеща от алгоритмите на класирането на тези резултати, и значимостта на трафика от посочените резултати към този уебсайт. Подобна констатация обаче не противоречи на преценката ѝ относно това какво в случая би могло да представлява подходящ съпоставителен сценарий.

234 Вследствие на това първата част на третото основание трябва да се отхвърли като отчасти неоснователна и отчасти неотносима.

2) По втората и третата част на третото основание

i) Доводи на страните

235 С втората част на третото основание жалбоподателите оспорват направената в точки 374, 376 и 525 от обжалваното решение правна квалификация на това, което според Общия съд представлява правилен съпоставителен сценарий, когато злоупотребата съдържа „съчетание“ от две практики. Според жалбоподателите, като е приел, че в подобна ситуация съпоставителният сценарий трябва да отчита последиците от двете разглеждани практики, тоест както последиците от представянето по по-забележим начин на сравнителя на продукти на Google посредством boxes, така и последиците от прилагането на алгоритмите за корекции и класирането назад на конкурентните сравнители на продукти в генеричните резултати, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото.

236 С първото оплакване жалбоподателите твърдят, че доколкото всяка от тези две практики сама по себе си е законосъобразна, както приема Общият съд в точка 373 от обжалваното решение, съпоставителен сценарий, който премахва една от тези практики, по-специално показването на boxes, представлява подходящ сценарий, тъй като създава положение без съчетанието на двете практики и следователно без твърдяната злоупотреба. Обратно, премахването на двете практики при изготвянето на съпоставителния сценарий, предпочетено от Общия съд в точка 376 от това решение, надхвърляло необходимото, за да се създаде положение без твърдяното неправомерно съчетаване, и смесвало последиците от законосъобразното поведение с тези на неправомерното поведение.

237 С второто оплакване жалбоподателите упрекват Общия съд, че е предвидил съпоставителен сценарий, който не е „реалистичен“ „правдоподобен“ и „вероятен“ по смисъла на практиката на Съда (решение от 11 септември 2014 г., MasterCard и др./Комисия, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, т. 166—169 и 173). Всъщност този сценарий не се ограничавал до премахване на boxes, което слагало край на злоупотребата, както потвърждава Комисията в писмената си защита пред Общия съд, а изисквало дори премахването на алгоритмите за понижаване, предназначени за подобряване на качеството на услугата за търсене. Изследванията, представени от жалбоподателите в хода на административната процедура, а именно т.нар. анализ на „разликите при разликите“ и експеримента с „аблация“ показвали, че трафикът към конкурентните сравнители на продукти нямало да се промени чувствително в случай на премахване на boxes, което доказвало, че погрешно разглежданото поведение е набелязано като отговорно за намаляването на трафика.

238 С третата част на третото основание жалбоподателите твърдят, от една страна, че неправилният подход на Общия съд към съпоставителния сценарий е обезсилил неговата преценка на последиците от съответното поведение, тъй като този подход е довел до приписване на твърдяната злоупотреба на последици, които се дължали на законосъобразни практики. От друга страна, те твърдят, че посоченият подход е обезсилил и направената от Общия съд преценка на изложената от Google обективна обосновка, че не било възможно да се подобри услугата му за търсене, ако резултатите на конкурентните

сравнители на продукти са включени в boxes. Като отхвърлил това обяснение в точка 572 от обжалваното решение, с мотива че подобренията нямат превес над антиконкурентните последици от разглежданото поведение, Общият съд опорочил това решение с грешка при прилагане на правото.

239 Комисията, PriceRunner, Надзорният орган на EACT, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV и Twenga оспорват доводите на жалбоподателите като неотносими или при всички случаи като неоснователни.

ii) Съображения на Съда

240 Точки 374, 376 и 525 от обжалваното решение, оспорени в рамките на втората част на третото основание, се отнасят до преценката на Общия съд на това, което представлявало съпоставителен анализ, годен да разгледа последиците от поведение, състоящо се от съчетанието от две практики, всяка от които сама по себе си е законосъобразна.

241 В точки 370—373 от обжалваното решение Общият съд отбелязва, че нито една от въпросните практики, разглеждани поотделно, не повдига у Комисията възражения в областта на конкуренцията, а че същата оспорва съчетаните практики, които, от една страна, валоризират сравнителя на продуктите на Google и от друга страна, девалоризират конкурентните сравнители на продукти на общите страници с резултати на Google. От това Общият съд прави извод, че анализът на последиците от тези съчетани практики не може да се извърши чрез изолиране на последиците от едната от тези практики от последиците от другата.

242 Именно въз основа на тези констатации в точки 374 и 376 от обжалваното решение Общият съд приема, че анализът на последиците от разглежданото поведение върху конкурентните сравнители на продукти не може да се ограничи до въздействието, което е могла да има върху тях появата на резултати от сравнителя на продукти на Google в Product Unials и Shopping Units, а той трябва да отчете и въздействието на алгоритмите за корекция на генеричните резултати, така че единственият съпоставителен сценарий, който Google можело основателно да изтъкне, бил този, при който не се прилага нито един компонент от това поведение, което би довело до само частично разглеждане на съчетаните последици от посоченото поведение. Тази констатация по същество е повторена в точка 525 от това решение, която жалбоподателите също оспорват във втората част на третото основание.

243 Този извод на Общия съд обаче не е опорочен от грешка в прилагане на правото.

244 Всъщност, както отбелязва генералният адвокат в точки 179 и 180 от заключението си, само когато са съчетани, двете разглеждани практики са повлияли на поведението на потребителите по такъв начин, че трафикът от общите страници с резултати на Google е бил пренасочен в степента, установена от Комисията, в полза на неговия сравнител на продукти и в ущърб на конкурентните сравнители на продукти. Така това отклоняване на трафика се основава както на по-благоприятните позициониране и представяне на резултатите от обикновеното търсене на сравнителя на продукти на Google в boxes, така и на паралелното, контролирано от алгоритмите за коригиране, класиране по-назад и по-малко атрактивното представяне на резултатите от търсенето на конкурентните сравнители на продукти, което водело до незабелязването им от потребителите.

245 Поради това, доколкото увеличаването на трафика в полза на резултатите от търсенето на сравнителя на продукти на Google и намаляването на трафика от общите му страници с резултати към конкурентните сравнители на продукти, на които се основават потенциалните антиконкурентни последици от разглежданото поведение, са резултат от съчетаното прилагане на двете разглеждани практики, подходящ съпоставителен сценарий би трябвало също така да позволи да се разгледа вероятното развитие на пазара при отсъствието на тези две практики, а не само при отсъствието на една от тях.

246 При тези условия доводът на жалбоподателите, че в точка 373 от обжалваното решение Общият съд приел, че поотделно нито една от тези практики не повдигала възражения в областта на конкуренцията, не може да обори съображенията на Общия съд в точки 374, 376 и 525 от обжалваното решение, оспорени в рамките на втората част на третото основание.

247 При това положение Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точки 374—376 и 525 от обжалваното решение, че при анализа на последиците от разглежданото поведение трябва да се вземат предвид едновременно последиците от алгоритмите за корекция на генеричните резултати и от представянето по по-забележим начин на сравнителя на продукти на Google посредством Product Unials и Shopping Units, и че представените от Google проучвания, които се отнасят само до въздействието на това представяне по по-забележим начин върху трафика, сами по себе си не са достатъчни, за да се измери отражението на разглежданото поведение върху конкурентните сравнители на продукти.

248 Следователно втората част на третото основание трябва да се отхвърли по същество.

249 Третата част на третото основание почива на предпоставката, че подходът на Общия съд за правилен съпоставителен сценарий, когато злоупотребата включва съчетание от двете практики, бил погрешен. Както обаче следва от анализа на втората част на третото основание, съображенията на Общия съд в това отношение не са опорочени от грешка при прилагане на правото.

250 Следователно критиките, отправени от жалбоподателите в подкрепа на тази част, трябва да се отхвърлят като неотносими.

251 Вследствие на това третото основание трябва да се отхвърли изцяло.

4. По четвъртото основание

а) Доводи на страните

252 С четвъртото основание жалбоподателите твърдят, че в точки 538—541 от обжалваното решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Комисията не е била длъжна да провери дали разглежданото поведение може да отстрани равностойни по ефективност конкуренти. Според жалбоподателите, макар спорното решение да се е стремяло да докаже, че това поведение е било годно да ограничи конкуренцията, изтъквайки затрудненията на конкурентните сравнители на продукти да привличат трафика от източници, различни от Google, в това решение все пак не се

разглеждало дали тези затруднения се дължат по-скоро на относителната ефективност на тези сравнители или пък на предпочитанията на потребителите към други уебсайтове за сравнение на продукти, като например търговските платформи.

253 В подкрепа на това основание жалбоподателите твърдят, на първо място, че в точка 538 от обжалваното решение Общият съд неправилно е приел, че прилагането на критерия за равностойния по ефикасност конкурент не е обосновано по дела, различни от тези, които се отнасят до ценови практики. По този начин Общият съд смесил формалния критерий „цени—разходи“ на равностойния по ефикасност конкурент, чието прилагане невинаги е необходимо, с общия принцип, произтичащ от практиката на Съда, по-специално от точка 21 от решение от 27 март 2012 г., Post Danmark (C-209/10, EU:C:2012:172), и от точки 133 и 134 от решение от 6 септември 2017 г., Intel/Комисия (C-413/14 P, EU:C:2017:632), съгласно който целта на член 102 ДФЕС не е да се защитят по-малко ефективните предприятия. Приложимостта на този принцип обаче не зависела от това дали твърдяната злоупотреба има ценови или неценови характер, така че винаги било необходимо да се провери дали съответното поведение е годно да отстрани равностойни по ефективност конкуренти, още повече когато това поведение води до нововъведение на продукти и до подобряване на избора и качеството на предлагането на потребителите.

254 На второ място, жалбоподателите критикуват точка 539 от обжалваното решение и упрекват Общия съд, че е приел за ирелевантно разглеждането на въпроса дали реалните конкуренти на Google са били също толкова ефективни като него, тъй като в посочената в предходната точка от настоящото решение съдебна практика Съдът се е позовал на хипотетичен конкурент. Според жалбоподателите обаче Комисията не се опитала да прецени ефективността на конкурентните сравнители на продукти, независимо дали са хипотетични, или реални, а се ограничила да се позове на последиците от разглежданото поведение върху реалните конкуренти, без да разгледа тяхната ефективност. Пропуските в мотивите на Общия съд били още по-очевидни при прочита на мотива, посочен в точка 391 от обжалваното решение, че по-доброто качество на търговските платформи било възможно обяснение за упадъка на тези сравнители.

255 На трето място, жалбоподателите критикуват точки 540 и 541 от обжалваното решение, както и съдържащите се в тях констатации на Общия съд, че от една страна, преценката на ефективността на конкурентните сравнители на продукти би била обективна единствено ако „конкурентните условия не бяха опорочени от антиконкурентно поведение“, и от друга страна, че Комисията можела да се ограничи до доказване на потенциални последици от отстраняване, независимо от това дали Google било по-ефикасно от конкурентните сравнители на продукти.

256 В това отношение, първо, жалбоподателите твърдят, че макар да е възможно нарушаващият ефект на съответното поведение да е такъв, че да не може да се преценява въздействието му върху реални, равностойни по ефективност конкуренти, подобна хипотеза не може да се презумира. Комисията обаче не разгледала тази хипотеза, а Общият съд заменил със собствените си мотиви преценката в спорното решение. Второ, жалбоподателите твърдят, че дори в подобна хипотеза Комисията не може да бъде освободена от задължението да докаже вероятното влияние на разглежданото поведение върху тези конкуренти. В този случай, макар анализът неминуемо да остава на хипотетично равнище, той трябвало да се основава на реални доказателства.

257 В писмената си реплика жалбоподателите добавят, че точки 45 и 73 от решение от 12 май 2022 г., Servizio Elettrico Nazionale и др. (C-377/20, EU:C:2022:379), подкрепят тезата им относно задължението на Комисията да прецени в рамките на член 102 ДФЕС годността на разглежданото поведение да отстрани равностойни по ефективност конкуренти.

258 Жалбоподателите твърдят също, че в случая Комисията е трябвало да приложи същия филтър като този за злоупотребите, основани на цените, тъй като подобно на ниска цена, която сама по себе си не може да се счита за нарушаваща конкурентния процес, съчетаването на две законосъобразни практики не можело да навреди на този процес, най-вече защото всяка от тези практики подобрява качеството на предлаганите на потребителите услуги и защото Google не следвало антиконкурентна стратегия. Така, подобно на намаляването на цените, подобренията на качеството и нововъведенията спадали към конкурентен процес, който функционира правилно.

259 Комисията, PriceRunner, Надзорният орган на EACT, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV и Twenga оспорват доводите на жалбоподателите и поддържат, че четвъртото основание е недопустимо и трябва да се отхвърли по същество.

б) Съображения на Съда

260 С четвъртото основание жалбоподателите оспорват точки 538—541 от обжалваното решение и по същество твърдят, че Общият съд неправилно е приел, че при преценката на способността на разглежданото поведение да отстрани конкуренцията на съответните пазари Комисията не е била длъжна да анализира ефективността на действителните или хипотетични конкуренти на Google.

261 В това отношение в самото начало следва да се отбележи, че точки 538—541 от обжалваното решение се вписват в рамките на анализа на антиконкурентните последици от разглежданото поведение, в края на който Общият съд заключава в точка 543 от това решение, че Комисията е доказала наличието на потенциални последици за националните пазари на услугите за сравняване на продукти.

262 Доводите на жалбоподателите в подкрепа на четвъртото основание целят по-специално да докажат, че мотивите на обжалваното решение относно липсата на задължение на Комисията да разгледа ефективността на конкурентните сравнители на продукти са опорочени от грешка при прилагане на правото. Всъщност, от една страна, Комисията била длъжна да разгледа ефективността на тези сравнители, независимо дали са реални, или хипотетични, тъй като това задължение било израз на общия принцип, съгласно който член 102 ДФЕС няма за цел да защити по-малко ефективните предприятия. От друга страна, критерият за равностойния по ефикасност конкурент, характерен за положения на злоупотреба с цените, също трябвало да се приложи в конкретния случай, тъй като разглежданото поведение се изразявало в съчетание от законни практики и водело до подобряване на нововъведенията.

263 Що се отнася до въпроса дали член 102 ДФЕС включва системно задължение за Комисията да разгледа ефикасността на реалните или хипотетични конкуренти на предприятието с господстващо положение, от цитираната в точки 163—167 от настоящото решение практика на Съда следва, че безспорно този член няма за цел да гарантира, че конкурентите, които са по-малко ефективни от предприятието с господстващо положение, ще останат на пазара.

264 От това обаче не следва, че всяка констатация на нарушение по тази разпоредба е обвързана с доказването, че въпросното поведение е годно да отстрани от пазара равностоен по ефикасност конкурент.

265 Явно преценката на годността на разглежданото поведение да отстрани равностоен по ефикасност конкурент, посочена от Google като принцип, който е в основата на прилагането на член 102 ДФЕС, е релевантна по-специално когато в хода на административното производство предприятието с господстващо положение е поддържало, представяйки подкрепящи доказателства, че поведението му не е било годно да ограничи конкуренцията, и по-специално да породи изтъкнатите отстраняващи ефекти. В такъв случай Комисията не само е длъжна да анализира значимостта на господстващото положение на предприятието на съответния пазар, но и е длъжна да прецени евентуалното наличие на стратегия за отстраняване на равностойните по ефикасност конкуренти (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2017 г., Intel/Комисия, C-413/14 P, EU:C:2017:632, т. 138 и 139).

266 Освен това, тъй като е длъжна да докаже нарушението на член 102 ДФЕС, Комисията трябва да установи наличието на злоупотреба с господстващо положение с оглед на различни критерии, като приложи по-специално теста за равностойния по ефикасност конкурент, когато той е релевантен, като преценката ѝ относно релевантността на такъв тест евентуално подлежи на контрол от съда на Съюза.

267 В случая следва да се отбележи, че както следва по-специално от точки 54—63 от обжалваното решение, установената от Комисията злоупотреба се състои в по-благоприятните позициониране и представяне, които Google запазвало върху своите общи страници с резултати за своя сравнител на продукти спрямо конкурентните сравнители на продукти. Така Комисията констатира, че доколкото способността на даден сравнител на продукти да се конкурира зависи от трафика, това дискриминационно поведение на Google е оказало значително въздействие върху конкуренцията, тъй като е позволило на това дружество да отклони, в полза на собствения си сравнител на продукти, голяма част от съществуващия преди това трафик между общите страници с резултати на Google и сравнителите на продукти, притежавани от неговите конкуренти, без последните да могат да компенсират тази загуба на трафик чрез използването на други източници на трафик, тъй като увеличено инвестиране в алтернативни източници не представлявало „икономически жизнеспособно“ разрешение.

268 Следователно в точка 540 от обжалваното решение Общият съд правилно посочва — без тази констатация да се опровергава от жалбоподателите, които се ограничават до принципни твърдения — че не е било възможно Комисията да получи обективни и надеждни резултати относно ефикасността на конкурентите на Google с оглед на конкретните условия на разглеждания пазар.

269 От това следва, че Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, от една страна, че подобен тест няма императивен характер при прилагането на член 102 ДФЕС, и от друга страна, че при обстоятелствата в конкретния случай този тест не би бил релевантен.

270 От това следва, че четвъртото основание трябва да се отхвърли по същество, без да е необходимо произнасяне по повдигнатото от BEUC възражение за недопустимост.

271 Доколкото нито едно от основанията на настоящата жалба не е уважено, същата следва да се отхвърли изцяло.

VI. По съдебните разноски

272 По силата на член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски. В съответствие с член 138, параграф 1 от този правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от въпросния правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

273 Съгласно член 140, параграф 2 от Процедурния правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от този правилник, държавите — страни по Споразумението за ЕИП, различни от държавите членки, и Надзорният орган на ЕАСТ понасят направените от тях съдебни разноски, когато са встъпили по делото.

274 Съгласно член 140, параграф 3 от Процедурния правилник, приложим към производството по обжалване пред Съда по силата на член 184, параграф 1 от същия правилник, Съдът може да реши, че встъпилата страна понася направените от нея съдебни разноски.

275 Съгласно член 184, параграф 4 от същия правилник, ако не е жалбоподател, встъпилата в първоинстанционното производство страна може да бъде осъдена да заплати съдебните разноски във връзка с производството по обжалване само ако е участвала в писмената или устната фаза на производството пред Съда. Когато такава страна участва в производството, Съдът може да реши тя да понесе направените от нея съдебни разноски.

276 В случая, тъй като Комисията е поискала жалбоподателите да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски и последните са загубили делото, те трябва да бъдат осъдени да понесат, наред с направените от тях съдебни разноски, и тези на Комисията, с изключение на съдебните разноски, направени от нея във връзка с встъпването на CCIA, които ще бъдат понесени от последното.

277 PriceRunner, CCIA, Надзорният орган на ЕАСТ, BEUC, Foundem, Kelkoo, VDZ, Ladenzeile, BDZV и Twenga понасят направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) **Отхвърля жалбата.**

2) **Осъжда Google LLC и Alphabet Inc. да понесат направените от тях съдебни разноски и тези на Европейската комисия, с изключение на съдебните разноски, направени от нея поради встъпването на Computer & Communications Industry Association.**

3) **Computer & Communications Industry Association понася направените от него съдебни разноски и съдебните разноски, направени от Комисията поради неговото встъпване.**

4) **PriceRunner International AB, Надзорният орган на EACT, Европейското бюро на сдруженията на потребителите (BEUC), Infederation Ltd, Kelkoo SAS, Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, Ladenzeile GmbH, BDZV — Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV и Twenga SA понасят направените от тях съдебни разноски.**

Подписи